1990.
VI. évf. 1. (30.) szám
Ára: 49 Ft

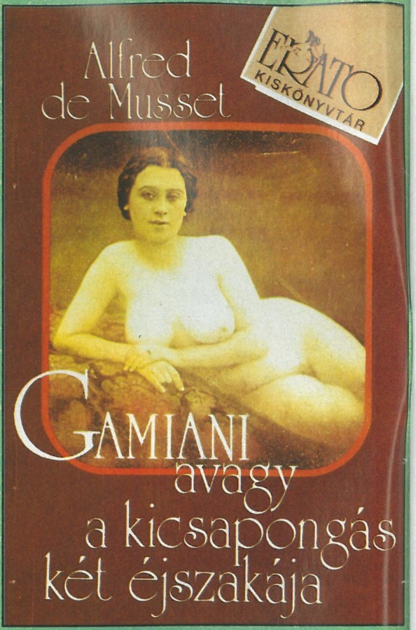
Erato szenzációk!

Olvasóink tapasztalhatják, hogy az Erato magazin bőséggel közöl magas nívójú csemegéket az erotikus világirodalomból. Terjedelmi okok miatt természetesen csupán részleteket mutathattunk be ezekből a művekből, s így óhatatlanul kielégítetlenül hagytuk önöket. Magától adódik tehát, hogy szerkesztőségünk teljes regényeket is közöljön, külön kötetekben adjuk ki mindazt, ami évszázadok óta izgalomban tartja az erotikus művek kedvelőit.

Az Erato Kiskönyvtár első darabja a múlt század zseniális francia írójának remeke, amely immár százötven éve a szexkönyvek egyik éllovasa, s végre magyarul is olvasható Gamiani, avagy a kicsapongás két éjszakája címmel. Ugyancsak favoritnak számít Guillaume Apollinaire hírhedt regénye, a Tizenegyezer vessző, amelynek vad pornográfiája a horror elemeivel ötvöződik. Néhány hónapja még elképzelhetetlennek látszott, hogy az örökbecsű költő-író eme könyvecskéje valaha is megjelenhet Magyarországon, ám biztosíthatjuk tisztelt olvasóinkat, hogy napokon belül megtalálhatja majd a könyvárusoknál. Ám már most figyelmeztetjük önöket, hogy a Tizenegyezer vessző csak erős idegzetű, felnőtt embereknek, mondhatni beavatott szellemiségű irodalombarátoknak való. Ezt mindenképpen tartsák szem előtt! Hasonlóan Restif de la Bretonne művéhez (részletek olvashatók belőle lapunknak ebben a számában), melyet A nagy francia ágy – Anti-Justine – címmel rövidesen megjelentetünk.

Az Erato Kiskönyvtár nem a konjunktúralovagok által írt, felejthető kis pornócskák bibliotékája, hanem a legmagasabb irodalmi színvonalú, műfaján belül klasszikusnak számító művek gyűjteménye. A sorozatunkba felvett kötetek milliós példányban keltek el szerte a világon, ezekre a regényekre tanulmányokban, esszékben hivatkoznak – nálunk is, csak épp magukat az eredeti műveket nem olvashattuk eddig. Rangos műfordítók munkája nyomán kívánjuk megismertetni önökkel a világirodalomnak ezt a tiltott, borzongó, sok-sok humorral átszőtt, vérpezsdítően erotikus birodalmát. Keresse az Erato Könyveit és szenzációkat talál!

Kapható a könyvárusoknál!

Kizárólag erős idegzetű, felnőtt olvasóknak!

Megjelenik januárban!

Megjelenik márciusban!

Kedves Olvasó!

A hazai videóélet idei egyik nagy változása minden bizonnyal a magán-videótékák rohamos elterjedése lesz. E folyamat a múlt év második felében gyorsult fel, és ma már legalább száz működik belőlük. Mindez törvényszerű.

A néhány évvel ezelőtt megalakult állami videókiadóknak még ki kellene építeniük saját bolthálózatukat, s a kezdeti szerény filmkínálatuk nem is indokolta a terjeszkedést. Az új, vegyes vállalatként alakult, kapcsolat- és tőkeerős videóforgalmazók filmdömpingje és a versenyhelyzetbe került állami cégek változó üzletpolitikája révén kevésnek bizonyulnak a már működő tékák, az újabb, saját kiadói üzletek nyitása helyett pedig kifizetődőbb a műsoros kazettákat bérbe adni vagy eladni – a vállalkozóknak. Szerencsére mind több egyéni vállalkozó lát fantáziát a kazettakölcsönzésben, így az olykor egyéb termékek árusításával is foglalkozó boltok mind közelebb kerülnek az otthonokhoz. Ezek a tékák, nyugat-európai és amerikai társaikhoz hasonlóan, csupán néhány négyzetméteresek, mégis betöltik feladatukat.

E számunkban a Kedves Olvasó két fővárosi magánkölcsönzővel ismerkedhet meg, a jövő hónapban pedig a vidéki maszek videótékákról szólunk. Számításokat mutatunk be majd arról is, vajon mennyi idő alatt térülhet meg egy ilyen vállalkozás.

Mostani lapunkhoz visszatérve: a friss hazai hírek, információk mellett egy rövid, képzeletbeli utazást is tehet velünk – videós szemmel – Párizsba, Milánóba és New Yorkba.

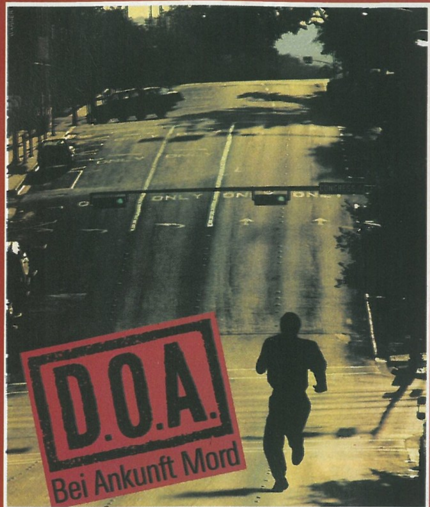
Falus Tamás

video magazin

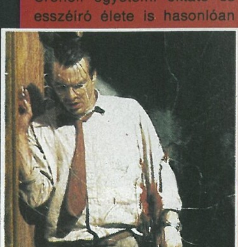
Az UNIÓ kft magazinja · Felelős szerkesztő: Horváth Béla · Szerkesztő: Falus Tamás · Művészeti szerkesztő: Kerék Antal · Képszerkesztő: Kiss Árpád · Olvasószerkesztő: Berkes András
Szerkesztőség: Budapest XIII., Frangepán utca 50–56.
Levélcím: Budapest 1398 Pf 598 · Telefon: 140-8960
Kiadja az UNIÓ Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft.
A kiadásért felel: Horváth Béla ügyvezető igazgató
Kossuth Nyomda, Budapest 89.0564 · Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, XIII. Lehel u. 10/a közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 sz. pénzforgalmi jelző számra.
Címlap: Horváth Péter
HU ISSN 0237-5141

Halálra mérgezve

Nincs nyugodtabb és békésebb foglalatosság, mondjuk a kertészénél és az egyetemi tanárénál. Az előbbi a néma növények ápolója, az utóbbi pedig kényelmes tanszéki szobájában tanulmányok írásával és kutatásokkal tölti napjait. Hétvégén horgászik vagy síel, s ha eléggé szorgalmas, még akadémikus is válhat belőle. Nos, Dexter Cronell egyetemi oktató és esszéíró élete is hasonlóan békés, egészen addig, amíg egy váratlan esemény fel nem borítja nyugalmát – méghozzá végzetesen.

Pedig látszólag semmi különös nem történik. Felhajt egy pohár italt, mint ahogyan azt mindennap teszi. Ám az italba halálos mérget kevert valaki. Gyógyszer, ellenméreg nincs, a halál biztos. Egyetlenegyet tehet, azt a 48 órát, ami még rendelkezésére áll, a lehető legjobban felhasználja.

Cronell választhat: halálra issza magát, erotikus kalandokat hajszol, meglátogatja szeretteit – vagy mindezeket egymás után, iszonyatos tempót diktálva. Mégsem ezeket teszi, hanem gyilkosa keresésére, felderítésére indul. Úgy akar meghalni, hogy tudja, ki volt a méregkeverő. Nincs mit vesztenie, a gyilkos utáni hajsza pedig felszabadítja rejtőző energiáit. Gyorsan számba veszi a lehetőségeket: kinek állt érdekében eltenni őt láb alól? Volt feleségének? Szeretőjének? Barátainak?

USA, 1988
Főszereplők: Dennis Quaid, Meg Ryan, Daniel Stern
Rendezte: Rocky Morton és Annabel Jankel
95 perc

USA 1980
Főszereplők: William Hurt, Blair Brown, Bob Balaban, Charles Haid, Thaao Penghlis
Rendezte: Ken Russell

Változó állapotok

(ALTERED STATES)

Ken Russell a nálunk kevéssé ismert, egyébként világhírű fantaszták egyik legjelesebbike. Filmjeiben zene és ördögök, álomvilág és kegyetlen-vak valóság ütköznek meg. Russell filmjei többnyire jelenidejűek, átlengenek a jövőbe, de valójában mindig a múltat kutatják. Fantáziájában a mese ősisége és félelme működik.

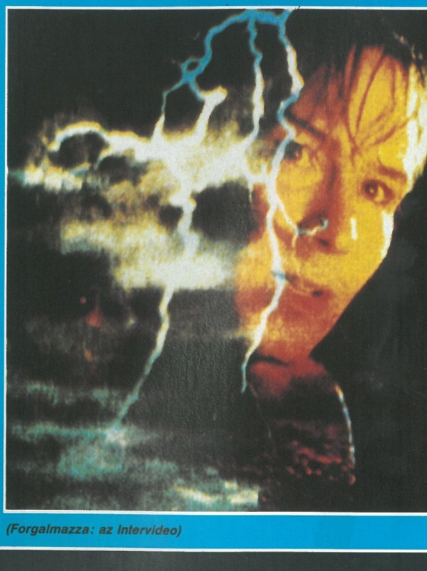
1983-as, látszólag tudományos-fantasztikus filmjének főhőse Dr. Edward Jessup pszichológus (William Hurt), aki skizofrén betegekkel foglalkozik. Véleménye szerint ugyanis az elmebaj is csupán sajátságos tudatállapot, melynek nem ismerjük a gyökereit. Dr. Jessup egy sós oldattal teletöltött tartályban vizsgálja a saját hallucinációit is, hogy visszamehessen időben, talán Krisztusig, talán a teremtésig.

Amikor feleségül veszi Emilyt, a szép antropológust, felhagy kísérleteivel. De a házasság, a család sem tudja kiemelni őt mániájából: Mexikóba utazik, megismerkedik egy speciális hallucinogén szerrel, majd visszatérve a Harvardra újrakezdi a tartályos kísérleteket.

Az eredmény megdöbbentő. Az ismeretlen kábítószer és az oldatban lebegés hatására dr. Jessup visszatér őseinknek, a majomszerű embereknek nemcsak a tudatállapotába, hanem genetikai kódjaiba is. Az első kísérlet után róla készült röntgenfelvételt a szakorvos így minősíti: ez egy kész gorilla.

És a következő kísérlet során Jessup ősemberként szabadul el a laboratóriumból. Kóbor kutyákat követve az állatkertig jut, kecskét öl és eszik, aztán elájul. Visszaváltozva, meztelenül itt találnak rá. A rendőrségről barátai és felesége viszik haza – de Jessup még egy bizonyosságot akar.

Ez a legszörnyűbb kísérlet. Mert Jessup iszonyatos energiákat szabadít fel ősi tudata révén, elmerül a teremtés, a kezdet Végtelen Semmijében. Elmerülne: ha a szeretet, a szerelem az utolsó pillanatban vissza nem rántaná a létezés tudatos vagy tudattalan hétköznapjaiba. Emily karjaiba.

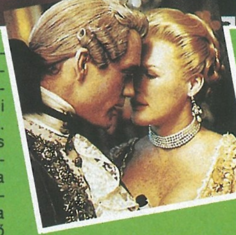
(Forgalmazza: az Intervideo)

Veszedelmes viszonyok (DANGEROUS LIAISONS)

USA, 1988
Főszereplők: Glenn Close, John Malkovich, Michelle Pfeiffer
Rendezte: Stephen Frears
100 perc

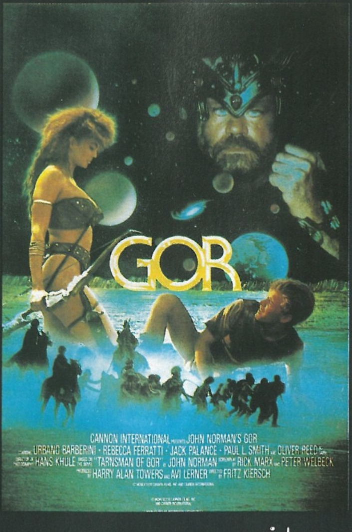

Franciaország, 1792. A forradalom lángja már kihunyt. A restauráció elkezdődött. Egy ország nyögi ennek következményeit. Szegénység, nyomor és éhínség; ugyanakkor hihetetlen gazdagság, pompa és fényűzés. A rokokó paloták báltermeiben mintha visszafelé forogna az idő kereke. Rizspúderes parókájú dámák és urak dorbézolnak, folyik a bor és a pezsgő, s az asztalokon három világrész ínyencségei sorakoznak. A dekadencia, a divatmajmolás, az erotika és a szadizmus különös keverékében szinte eltűnik az ember. Úgy tetszik, mintha egy grandiózus marionett-színpad bábjai játszanának majdnem élethű darabot egy álomvilág díszletei előtt. Devalválódnak az emberi értékek, jelentőségét veszti a művészet, s még az örök és mindent legyőző szerelem is papírízű hamisítvánnyal látszik. Karakterek helyett epigonok népesítik be a politika és a művészet színtereit. Tartalmasnak induló emberi kapcsolatok tűnnek el a mindent elborító igénytelenség tengerében.

A történet hőse a csodaszép márkiné, Merteuil és szerelme, Valmont vicomte. Kettejük kapcsolata szinte téren és időn felül áll. Két ember őszinte egymásra találása, harmonikus együttléte szinte diszharmonikus ebben a miliőben. Szerelmüket intrikák és fondorlatok sem tudják megrontani – csak egy harmadik, aki Cecile, egy bájos fiatal lány alakjában lép színre. A vicomte halálosan beleszeret és szakítani akar. A helyzet tragédiát sejtet, amelynek végkifejlete már a kor életérzésével egyezik meg.

GOR

USA, 1988
Főszereplők: Urbano Barbierini, Rebecca Ferratti, Jack Palance, Oliver Reed
Rendezte: Fritz Kiersch
70 perc

Ez egy különleges kő! – mutatja fel az ujján levő gyűrűt az egyik amerikai egyetem történelemtanára, majd hosszan mesél a történelem és a kőzetek kapcsolatáról, de előadására nemigen figyel az éretlen hallgatóság. Az óra véget ér, s elkezdődik a nyári szünet. A fiatal professzor pedig szakadt kocsijába ül, hogy megkezdje évi rendes szabadságát.

Baljós előjelek kísérik útját. Szakad az eső, villámlik és mennydörög. Autója végül egy hatalmas fának ütközik. Szikraeső és villámlás kíséri a balesetet – vér viszont nem. Egy sivatagban ébred fel, s nem az autó roncsai között. Felmászik a közeli sziklára, s különös látvány tárul a szeme elé: sisakos, vértes katonák támadják meg egy kőházakból álló falu lakosságát. Ahogy az lenni szokott, ádáz harc kezdődik a bőrbikinibe vagy inkább tangába (?) öltözött hölgy vezeti, aki hatalmas pallosával egymaga agyonüt vagy húsz támadót.

Végül azonban győz a túlerő, s a falu – legnagyobb kincsével, a hatalmas rózsaszínű kővel együtt – a támadóké lesz. Alig van idejük a győzelmet ünnepelni a támadó harcosoknak, mert a harcias delnő néhány társával elmenekül egy lovon. Szemüveges professzorunk csatlakozik a szabadságharcosokhoz, és megosztja velük az illegalitás keserű kenyerét. Közben telnek-múlnak a napok és a filoszból kitűnő céllövő, valamint bajvívó válik.

S végül eljön a nagy nap, melyen a bebörtönzött, kisemmizett sorstársak kiszabadítására indulnak hőseink. A tetszetős delnőt rabszolgának „maszkírozzák", ők pedig hatalmas kardokkal és lándzsákkal felfegyverkezve kísérőinek öltöznek, s így vegyülnek el a rabszolgatartó zsarnok udvarában...

Forgalmazza: VICO

Szakaszvezető

(PLATOON LEADER)

Megállíthatatlan folyamban hömpölyögnek a Vietnam-filmek. A reális Coppola-típusú krónikák, a Stallone-modorban készült Rambo-filmek és paródiáik, valamint a M.A.S.H. egykori sikerét mindenképpen felülmúlni igyekvő komédiák. Hogy miért népszerűek ezek a filmek függetlenül attól, hogy tragikus vagy komikus színben tüntetik fel az amerikai történelem szégyenfoltját? A válasz roppant egyszerű: Vietnam és ami köré fonódott, egy nemzedék meghatározó élménye volt, akár a távolban, akár egyik nagyvárosban töltötte azokat az éveket. És meghatározó élményükké vált az utánuk jövőknek is, hiszen egy megtört nemzedék keserű tapasztalatait kellett gondolatban újra és újra átélniük. Vietnam ma is él.

A Szakaszvezető című film a „krónikási" hagyományokat követi. A történet is hétköznapi: a távoli őrcsapathoz frissen avatott tiszt érkezik. A szögesdróttal körülvett kis erődítmény feladata a közlekedési út védelme. A katonák és őrmesterek szkeptikusan fogadják az „zöldfülűt". Az állandó pergőtűz fásulttá és egykedvűvé tette valamennyiüket. Rögtön őrjáratba indulnak új felettesükkel, hadd lássa, közelről, hová került. A Vietkong pedig azonnal támad. Bombák robbannak, gépfegyversorozatok kaszálnak, mentőhelikopterek köröznek – Vietnam és az amerikai katonák „hétköznapi" életüket élik. A fiatal tiszt számára azonban mindez szokatlan, természetellenes...

USA, 1988
Főszereplők: Michael Dudikoff, Robert F. Lyons, Ricks Fitts
Rendezte: Aaron Norris
90 perc
(Forgalmazza: a VICO

SCHIZO

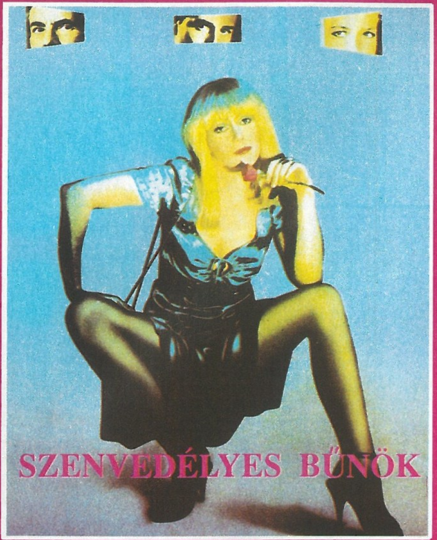
Shizo, vagyis skizofrénia. Az elmebetegségek egyik fajtája, más néven hasadásos elmezavar. A beteg elveszti kapcsolatát a világgal, magatartása erőszakossá és kiszámíthatatlanná válik. Ezekkel a szavakkal kezdődik a film, majd megismerhetjük a bájos, szép Samanthát, a huszonegy éves, nemzetközi hírű műkorcsolyázó-bajnoknőt, amint Londonban házasságot köt.

Az esemény az újságok címlapjára kerül, s innen értesül a hírről Samantha anyjának egykori szeretője is, valahol Észak-Angliában. Azonnal Londonba utazik, és attól kezdve az ifjú feleségnek nincs nyugta. A markáns arcú férfi követi őt, házába behatolva titokban anyja fényképeit helyezi el. Samantha felidézi emlékeit hatéves korából, amint szemtanúja volt anyja bestiális meggyilkolásának. Férjének ugyan nem meséli el a régmúlt történéseit, pszichológus barátjának azonban igen. Sőt azt is, hogy tisztában van azzal, ki a titokzatos követő.

Egy óra múltán a pszichológust meggyilkolják, és ezt követően a bajnoknő körül tovább folytatódnak a bestiális gyilkosságok. A házvezetőnő leánya rítusos szeánszra csábítja Samanthát, aki rikítósárga esőkabátját a szeánsz után a lánynak ajánlja fel. Néhány perc múlva viszont már ő is halott. Megölik a házvezetőnőt is, majd végül sor kerül az üldöző és az üldözött nagy találkozására is. Ekkor meglepő fordulatot vesz a történet...

USA, 1977
Főszereplők: Lynne Frederick, John Leyton, Stephanie Beacham és John Fraser
Rendezte: Pete Walker
103 perc
(Forgalmazza: az Intervideo)

(CRIMES OS PASSION)

Joanna, a film főhősnője kettős életet él: nappal egy cég szolid életvitelű, sikeres tervezője, éjjel pedig a Negyedik utca legmenőbb prostituáltja. Joanna titkát ketten is megtudják. Egyikük, Bobby, magánnyomozása során ámulva tapasztalja Joanna átváltozását és ő is igénybe veszi a „szolgáltatását". Mivel házassága amúgy is válságban van, teljesen a lány hatása alá kerül, feleségét is elhagyja.

A másik férfi, Peter Shayne (Anthony Perkins) szintén felderíti Joanna kettős életét, és életcéljává válik, hogy megismerve az utcalányt, letérítse őt a rossz útról. Előbb csak a prostituált énjét veszi üldözőbe, majd a pazar környezetben élő tervezőnőt is zaklatni kezdi.

Joanna rádöbben arra, hogy amíg így él, addig nem lehet boldog. Barátja, Bobby szeretne vele együtt élni, annak ellenére, hogy ismeri kettős életét.

Vajon sikerül-e boldogulniuk, vagy közbeszól és cselekszik a mind dühödtebbé váló, magát papnak képzelő pszichopata Peter Shayne, aki a maga módján szintén szereti Joannát?

USA
Főszereplők: Anthony Perkins, Kathleen Turner, John Laughlin
Rendezte: Ken Russell
(Forgalmazza: a MOKÉP)

Az Odessa ügyirat

(THE ODESSA FILE)

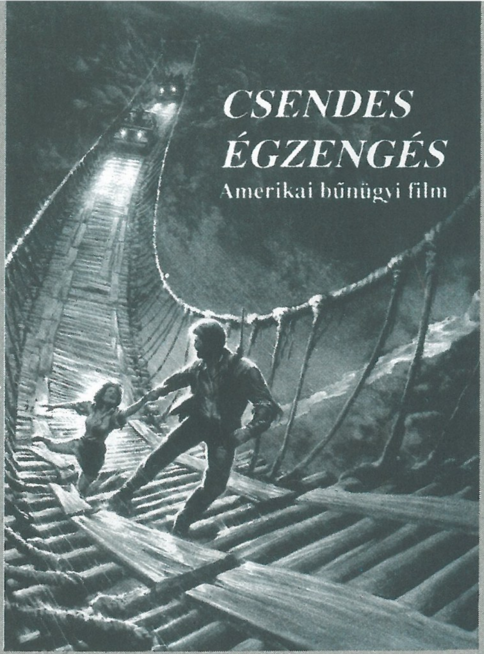
A Frederick Forsyth regénye alapján készült, cselekménygazdag film főhőse Peter Miller újságíró, aki 1963-ban, éppen a Kennedy-gyilkosság napján lesz figyelmes egy utcán összeverődött tömegre. Egy házból szállítanak el valakit. A helyszínen lévő rendőrtiszt barátjától tudja meg: egy idős ember öngyilkos lett. Nem sokkal később a tiszt az újságíró kezébe nyomja a halott naplóját. Ebből kiderül, hogy a napló egykori tulajdonosát a második világháború alatt családjával a Riga környéki koncentrációs táborba hurcolták. Ott kegyetlenségével a többiek közül is kitűnt egy Eduard Roschmann névre hallgató tiszt, aki emberek százait küldte a halálba, s még saját társával is végzett. A napló feljegyzése szerint Roschmann a történtek után is háborítatlanul él valahol Németországban, sőt nemrégiben még a napló szerzője is látta.

Peter Millert nem hagyja nyugodni lelkiismerete – mozni kezd a töeggyilkos után. Minél közelebb vezetnek a szálak a háború után másfél évtizeddel is összetartó egykori nácihoz, annál inkább veszélybe sodorja életét. Rájön, hogy Odessa fedőnév alatt működtetik titkos szervezetüket, s a német gazdaságban már sikerült is tekintélyes hatalomra szert tenniük. Az újságíró egy időre nemcsak barátnője, hanem az őt üldöző szervezet szeme elől is eltűnik. Az izraeli titkosszolgálat segítségével arcot vált, s mind közelebb jut céljához, de az Odessa tagjai rájönnek kilétére.

Így is sikerül eljutnia az új néven élő tömeggyilkosig, de beszélgetésük során – mely a film csúcspontja – más is kiderül...

USA
Főszereplők: Jon Voight, Maximilian Schell, Mary Tamm
Rendezte: Ronald Neame
(Forgalmazza: a MOKÉP)

ERATO
HAVONTA MEGJELENŐ
SZÍNES MAGAZIN
KAPHATÓ AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

A szimpatikus, szakállas, vagány amerikai idegenvezető, Max Macklion turistákat szállít repülőgépen Afrikában. Egyik leszállásakor nagy a készültség a repülőtéren, ahol az ország elnökét fogadják. Maxnek feltűnik egy csinos amerikai hölgy, akivel ki akar kezdeni, ám a nő lerázza magáról. Az idegenvezető követi a nőt, aki a repülőtér kies épületrészében próbál elszökni előle. Eközben azonban mindketten szemtanúi lesznek az elnökgyilkosságnak. Pontosabban annak a jelenetnek, amikor az elnökgyilkosokat lövi le az akció kitervelője, egy szovjet ügynök.

Max karon ragadja a nőt, sikerül a repülőgéphez szaladniuk és a fedélzeten lévő társával együtt a repülőtérről elmenekülniük. A szovjet ügynök a puccsista katonákkal a szemtanúk keresésére indul. Közben kiderül, hogy a nő, Karen Ashmore, egy amerikai szenátor felesége. A menekülők a rádió híradásából meglepődve értesülnek arról, hogy Maxet és barátját vádolják az elnök megölésével, s azt terjesztik, hogy a szenátornét túszként tartják fogva.

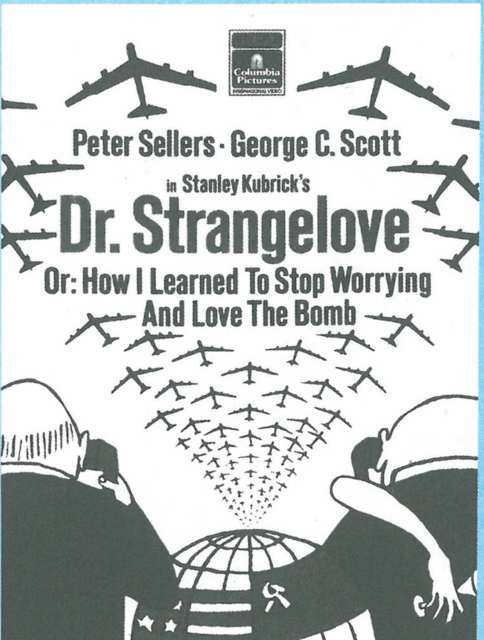
Mivel a repülőgép üzemanyaga fogytán, nem tudják elérni az országhatárt, így egy kietlen tájon kénytelenek landolni. Az üldöző katonák dzsipjeiken utolérik őket, s tűzharcban lelövik Max barátját. Kettőjüknek viszont sikerül kicsúszni az üldözők karmai közül, s folytatják tovább kalandos útjukat a határ felé: folyókon, barlangokon, sivatagos tájakon át.

Max számára létkérdés, hogy a szenátor feleségével együtt érjen biztonságos helyre, hiszen a nő az egyetlen tanú, aki igazolhatja: nem ő az elnök gyilkosa...

(Quiet thunder)

USA, 1987
Főszereplők: Wayne Crawford, June Chadwick, Victor Steinbach
Rendezte: David Rice
100 perc
(Forgalmazza: a Hungarovideo)

USA, 1963
Főszereplők: Peter Sellers, George C. Scott, Sterling Hayden, Keenan Wynn, Slim Pickens
Rendezte: Stanley Kubrick
91 perc
(Forgalmazza: a MOKÉP)

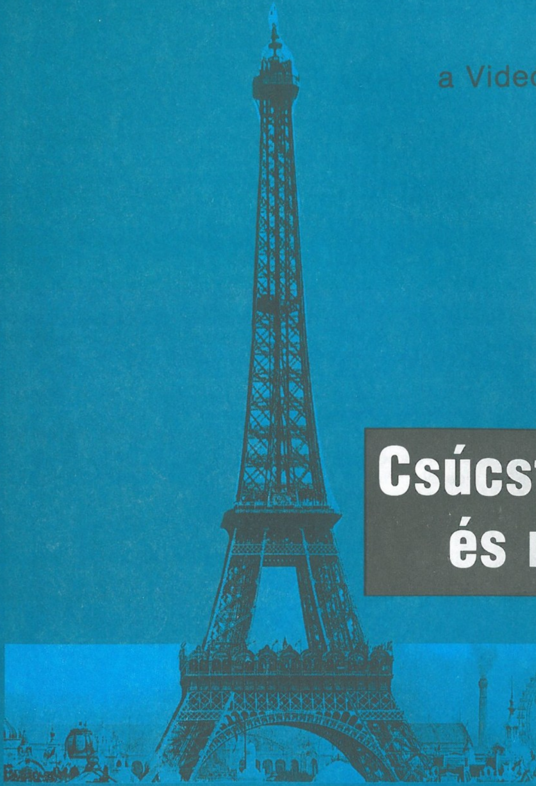

Peter Sellers azok közé a komikusok közé tartozott, akik félelmet, bánatot, felismerést nevettettek a rekeszizmainkba, a szívünkbe. Stanley Kubrick meg olyan filmrendező, aki tudja, hogy az ember a múltját siratja, a jövőjétől azonban hajlandó nevetve előre félni.

Kubrick és Sellers közös tudásából született a fegyverkezési hajsza legdermesztőbb éveiben a politikai fekete humor egyik gyöngyszeme, a film, amely elmondja, „hogyan tanuljuk meg abbahagyni a rettegést és szeretni a bombát".

Egy életnedveit féltő légügyi tábornok szerint a kommunisták fluorozzák a vizet. Ezért bosszút akar állni. Parancsot ad az atomtámadásra. Helyettese (Peter Sellers) nem tudja megakadályozni az őrületet. Washingtonban összeül a haditanács, de az államelnök (szintén Peter Sellers) sem tud kapcsolatba lépni a titkos kód szerint működő gépezettel. Ezért figyelmezteti az orosz elnököt, Dimitrijt a veszélyre.

Hiába. Mert az oroszok Végítélet nevű gépezete automatikusan üzembe lép, ha bármilyen célpontot támadás ér – magyarázza el a németektől visszamaradt stratéga, dr. Strangelove (ugyancsak Peter Sellers), és akkor minden élet elpusztul a Földön. A remény a nyomorék Strangelove-ot ismét saját lábára állítja. Az elnök pedig gondolkodhat azon, miképp lehet bányákban átvészelni a nukleáris veszély csekély száz esztendejét. És még a telefon is elromlik, és a kapanyél is elsül... Hát csak tessék, lehet nevetni!

Keiko Sei,
a Videó Magazin tudósítója
jelenti
Párizsból:

Csúcstechnikapark és médiatéka

Ha Párizsban járnak, akár kedvelik a tudományokat, akár nem, menjenek el a La Vilette-be. Óriási, 55 hektáros, szövevényes park ez, Párizsban a legnagyobb, melynek építése még mindig folyik. Ha elkészül, ez lesz a XX. századi Versailles. A nagy mű a francia elnökök régi álma; az 50-es években még De Gaulle kezdte meg az építtetését, majd Giscard d'Estaing és François Mitterrand folytatta.

A világhírű építész, Berard Tshumi nyomán a holnap parkja lesz, amelyben a természet és a csúcstechnika alkot sajátos egységet, hogy maradandó módon állítsa elénk az emberi alkotóképesség teremtő erejét. A parkban sétálva különös művekkel találkozhatnak: természetes környezetükből kiemelt hangokra épülő és a természetes közegükbe visszahelyezett elektronikus hangkölteményekkel, működből reprodukálódó szobrokkal és más csodákkal.

Sok érdekes épület kapott helyet a parkban: a La Cité des Sciences et de l'industrie – az Ipar- és Tudománytörténeti Múzeum, a La Géodé mozi, melyben a teljes gömbkupolára vetítik a képet; a La Zénith nevű, 6400 személyes popkoncertterem, a La Grand Hall, melynek óriási termében 15 ezer ember fér el, valamint a La Cité de la Musique, mely még építés alatt áll.

Az Ipar- és Tudománytörténeti Múzeum épülete grandiózus alkotás: 270 m hosszú, 110 m széles, és 47 m magas. Mérete alapján ez a világ legnagyobb ilyen múzeuma, nagyobb még a chicagóinál is. Ebben az épületben négy nagyobb egység található: az Explora, ahol állandó és időszakos kiállítások kapnak helyet; az Inventorum, ahol a gyermekek fedezhetik fel maguknak újra az alaptörvényeket; a Médiathéque és egy tanácsterem.

Az Explora maga is négy részből áll: *A Föld és az Univerzum*, *Az élet kalandja*, *Az ember kelet-kezése és fejlődése*, valamint *A nyelv és a kommunikáció*. Természetes, hogy itt található egy planetárium is, de ami igazán különös, az az interaktív szemléltetőeszközök sokasága. Ezekkel nemcsak játszani lehet, hanem beprogramozott oktatószoftver kérdezz-felelek formában szemléletes módon ad lehetőséget tematikus önképzésre. Nem csoda, hogy gyerekek és tanulók ezrei fordulnak meg itt naponta, s játékos körülmények között tanulva ismerkednek a népekkel és a természettudományokkal. Igazi, eleven iskola ez, de üzletnek sem rossz, hiszen egyes kimutatások szerint minden francia polgár legalább 60 frankot költött már el a La Vilette-ben. Mindemellett senki sem vitatja, hogy ez az állami beruházás a jövendő polgárok hasznos iskolája.

A Médiathéque ugyancsak óriási gyakorlati haszonnal működik. Százötvenezer kötetes könyvtár (a tervek szerint 300 ezerre emelik), 5000-féle folyóirat a világ minden tájáról és 2000 audiovizuális hordozó található itt. Egy videólemezeket gyártó robot működés közben szemlélhető meg. A videótárban gyakorlatilag minden eddig készült videófilm megtekinthető, a kívánt kötet komputerizált katalógusrendszer segítségével választható ki a könyvtárból.

A Párizs központjából 20 percnyi metróútra lévő Médiathéque nap mint nap zsúfolásig megtelik emberekkel, akik úgy használják az épületet, mint egy közönséges könyvtárat. A 85-ös Tsukubai Expo alkalmával is létesítettek hasonló médiatárat, amely azonban csak ideiglenesen működött, és eléggé távol esett a közlekedési főútvonalaktól. A párizsi Médiatéka egyéb high-tech kommunikációs szolgáltatásokkal is várja látogatóit. Hozzáférhető a Minitel-rendszer, amelyen keresztül bármely kívánt információ lekérhető, taxi vagy bármely tetszőleges áru rendelhető.

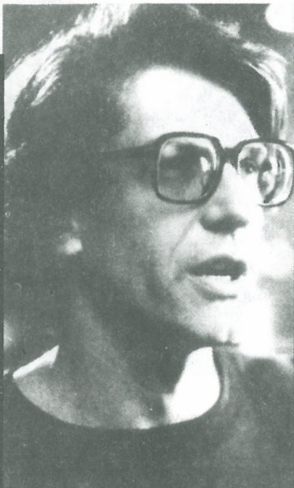
Lenyűgöző látványt nyújt a Tudomány- és Ipartörténeti Múzeum előtt magasodó félgömb alakú, ezüstös kupola. Csodálatos élmény a 36 méter átmérőjű, ezer négyzetméter felületű félgömb-panorámakép, amelynek középpontjában ülve a néző a körülötte történő események részesének érzi magát. Ottjártamkor éppen egy hangyákról szóló ismeretterjesztő filmet vetítettek, s olyan érzés volt, mintha ott ültem volna a boly közepében – csak azokat sajnáltam, akik undorodtak a bogaraktól, mert igen élethű volt az élmény...

A La Grand Hallban *A föld varázslói* címmel nagyszabású kiállítás látható a Távol-Kelet és a harmadik világ művészeinek egzotikus alkotásaiból. A La Vilettében rendezett első kiállítást, a FIT-et (Festival d'industrie et de technologie = ipari és technológiai fesztivál) több mint 450 000 néző látta!

Rendeztek itt videócirkuszt is, melyet a francia Michel Jaffrenew állított színre. Az előadás minden egyes kelléke videóeszköz volt. Lehet, hogy mindezek a felhasználási módozatok komolytalannak tűnnek, a legfontosabb azonban az új média jelenléte mindennapjainkban.

Párizs, 1990. január

Az intellektuális-horror-rendező

A kanadai horrorfilmrendező, David Cronenberg Magyarországon elsősorban *A légy* című film alkotójaként ismert. Legutóbbi művében, a *Hasonmás*ban nem hátborzongató képekkel, hanem érzelmileg sokkolja a nézőket.

Cronenbergnek A légy hírek szerint eddig 4 millió dollár hasznot hozott. E világsiker folytatása helyett azonban – saját pénzügyi kockázatára – két ikertestvér történetét filmesítette meg. A testvérpár életét az egymástól való függés teszi tönkre. A Hasonmás, bár alig folyik benne vér, a kritikusok szerint a legrémesebb horrorfilm, melyet a rendező valaha is forgatott. Az emberi középszerűségnek ez a vészjósló és cinikus krónikája igencsak megtépázza a nézők idegeit. A filmet nézve úgy érezhetjük, hogy a vér, az erőszak „laza kikapcsolódás" volt Cronenberg itt megfogalmazott ítéleteihez képest.

Bárminemű hamis diplomácia nélkül szembesíti nézőit saját neurózisával. Horrorja belülről jön, a Gonosz főszereplőiben testesül meg. Első filmjében, a tizenöt éve készült *Parazitagyilkos*ban még hernyószerű idegen lények fészkelik be magukat egy bérház lakóihoz. Az állatok féktelen szexuális vágyat gerjesztenek, ami végül a halálba űzi az embereket. A záró képsorokon emberek tucatjai vonaglanak egy úszómedencében. A kérdés megválaszolatlan marad: vonaglásukat az élvezet vagy valamifajta halálos kór okozza.

Az *Agyfürkészők* és *A porontyok* Cronenberg legvadabb horrorfilmjei. Az emberek gyógyszerektől és a géntechnológia beavatkozásával szörnyszülöttekké válnak, a *Videodrome*-ban egy férfi a szex és a kemény pornó utáni vágytól hajtva élő videómagnóvá alakul, kazettákat dug saját felhasadt, vértől csöpögő testébe. A légy tudós főhőse pedig emberből rovarrá válik. Az Agyfürkészőkben egy férfi közönség előtt puszta akaratátvitellel roppantja szét egy idegen koponyáját. A rendező nem elégszik meg jelzésekkel, felváltva láthatjuk a mind görcsösebb tettest és a kezdetben lenézően mosolygó, szkeptikus áldozatot, ahogy egyre idegesebben próbál szabadulni a halálos vonzásból. A kamera kíméletlen, rátapad az áldozatra, a szétpattanó koponya betölti a képet, lassítva robban. Az üzenet: a szkepticizmus nem helyénvaló, és aki kételkedik a tudatalattiban, bizonyságot szerez annak létezéséről.

A *Holt sáv* nem igazi Cronenberg-film. Lényegében Stephen King regényének filmrevitele a könyvhöz hűen, izgalmasan, ám hiányzik belőle minden intellektuális alkotóelem. Cronenberg saját bevallása szerint az örök gáncsoskodóknak így akarta bebizonyítani, hogy szolid, élvonalbeli filmet is tud készíteni.

A 45 éves kanadai jócskán eltávolodott azoktól a rendezőktől, akik csupán szórakoztatni akarják a közönséget. Tükröt tart embertársai elé, üzeneteinek nyerseségét az elviselhetetlenség határáig fokozza. Nem irtózik a legsokkolóbb képektől sem. Intellektuálishorrorfilm-rendező, aki jobban ismeri Freudot, mint Drakulát.

Képei józanok, hidegek. Szemernyi együttérzés, részvét sincs bennük. A rendező állandóan bizonyos távolságra marad szereplőitől. Úgy szemléli őket, mint a tudós kísérleti állatait a laboratóriumban. Kamerája minden mozgást követ, regisztrál, csak akkor közelít, ha valami felfednivaló akad, ha valaki kiszolgáltatja belső életét.

Cronenberg nem érez kedvet ahhoz, hogy sekélyesen szórakoztasson. Pszichológiai tanításokat, tankönyveket filmesít meg. Nem azt forgatja, amit a közönség látni kíván, hanem ami éppen gyötri. Viszont ha egyesek vállveregetve megdicsérik ilyesféleképpen: Öregem! Hogy szétment az a koponya a filmedben!; Te vagy az én emberem!, elbizonytalanodik, vajon nem volt-e hiábavaló minden fáradság, nem értik-e félre.

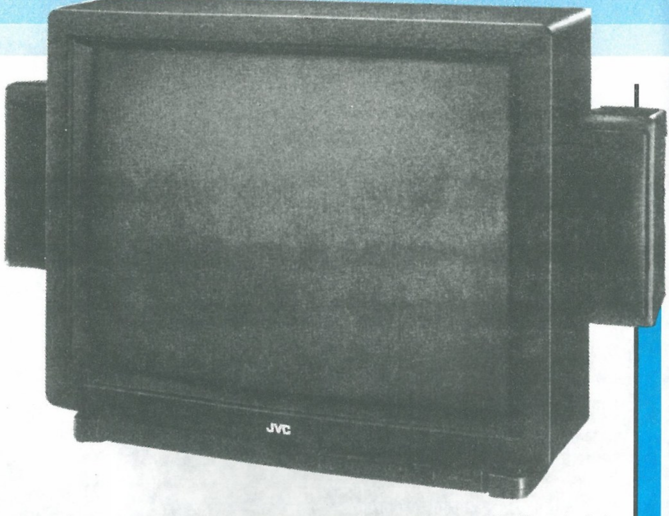
Cronenberget egy alkalommal a kritikáról kérdezték Holt sáv című filmje kapcsán. Válaszában azt emelte ki, hogy ugyanazok, akik a többi filmjét túl sokkolónak találták, most „jóravalóságát" kezdik ki. Szerinte vannak emberek, akik akkor is gyűlölnék, ha a Mary Poppinst akarná megfilmesíteni...

B. É.

David Cronenberg filmjei

1975 Shivers (Borzongás – alternatív címek: The Parazita Murders, They Came Within)
1976 Rabid (Dühöngés)
1977 Fast Company (Száguldó társaság)
1979 The Broods (A porontyok)
1980 Scanners (Agyfürkészők)
1982 Videodrome
1983 The Dead Zone (Holt sáv)
1986 The Fly (A légy)
1988 Deadringers (Hasonmás)

JVC: 720 függőleges

Ezen a képen látszólag semmi különös nincs – bezzeg ha maga a készülék állna előttünk és bekapcsolhatnánk! A szolid eleganciájú **JVC AV-3589S** típusú tévé-monitor ugyanis nem kevesebb mint 720 függőleges vonalat képes láthatóvá tenni a képernyőn. Ehhez 9 MHz sávszélességben kell átvinni a jeleket a bemenettől egészen a videó végfokozatokig. Összehasonlításképpen: egy átlagos színes tévé átviteli sávszélessége jó ha fele ennek. A vízszintesen megjeleníthető vonalak száma 500.

Ez persze nem minden: igen lényeges az áramkörök torzítása és jel-zaj viszonya is, a kép geometriai torzítása, a színtisztaság, a tranziensátvitel – hogy csak a legfontosabbakat említsük. A szóban forgó készülék fényereje nem nagy, a kép mégis briliánsnak tűnik a részletek gazdagsága miatt. Nyilvánvaló, hogy ezek az erények csak akkor tündökölnek, ha a bemenő videójel még ennél is jobb az említett paraméterek tekintetében, ám ilyen csak a stúdiótechnikában létezik.

Az amatőr rendszereket tekintve sok esetben igaz az, hogy a korlát nem a kamera vagy a képmagnó, hanem a tévé. Nos, ez a tévé kivétel. A tervezők a hangra is gondoltak. Természetesen alkalmas sztereó vételre, és egy Dolby surround dekódert is tartalmaz. A térbeli hatást külön lehet beállítani. A hangkimenet jel-zaj viszonya 88 dB; a beépített erősítőn ez az érték 47 dB.

A készülék nehezen hordozható, minthogy 90 kg-ot nyom. A képátló 89 cm (35 col). Az ára az USA-ban mintegy 3400 dollár.

Színes kép – egy luxnál

Ki hinné, hogy a szerény külső rendkívüli tulajdonságokat rejt? Az egyik az, hogy akkor is lát, amikor az ember szeme már alig, ugyanis 1 lux megvilágítás mellett még elfogadható színes képet ad.

Ezt az elképesztő teljesítményt egy digitális jelfeldolgozó (erősítő) áramkör teszi lehetővé, amely egy másik nagyszerű tulajdonságot is biztosít: az igen hatásos zajcsökkentést. Az említett 1 luxnál kapott kép természetesen meglehetősen szemcsés (zajos), de a színvisszaadás és a kontraszt tökéletes; ilyenkor az erősítő rendszer be van kapcsolva. Erősítés nélkül 3,5 lux szükséges a teljes, csúcstól csúcsig vett, 1 volt nagyságú videójel biztosításához a kimeneten, és el kell ismerni, hogy ez is rendkívüli érzékenységre utal.

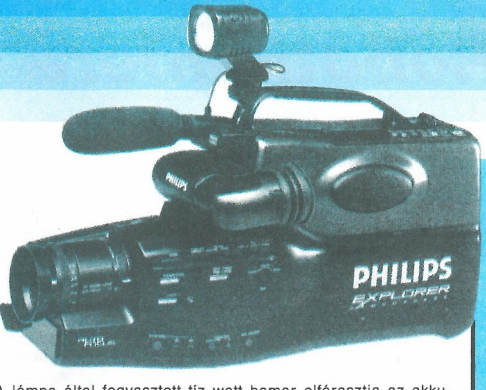
Maga a készülék normál VHS, mind a kazetta méretét, mind a felvétel rendszerét tekintve. A kamera felbontása a VHS-nél meglehetősen jónak számító 340 sor, amiből a kamkorder rögzítés után visszajátszva 250 sornyit ad vissza. A jel-zaj viszony ugyanebben az esetben mintegy 44 dB. A kiolvasási sebesség maximálisan 1/1000 sec.

A készülék számos digitális elven működő effektusra képes. A „strobo" állóképek sorozatát jelenti, amely animációs hatást kelt a képen. Képtároló teszi lehetővé, hogy egy tárolt képet úsztassunk rá arra, amit épp felveszünk. Az úsztatáson kívül a két kép ablaktrükkszerűen is kombinálható (wipe); osztott képmezőt is létrehozhatunk stb. – ez már jóval több, mint amit hajdanában az első képkeverők és SEG-ek (Special Effect Generator) tudtak. Említésre méltó az is, hogy nemcsak hangot inzertálhatunk a kép alá (audio dub), hanem fordítva is lehetséges a dolog: képet szúrhatunk be a hang meghagyása mellett. Kiegészítve egy hasonló készülékkel „synchro edit" is lehetséges, azaz a bejelölt vágási pontokat a két gép segítségével automatikusan fedésbe lehet hozni.

A készülék az Egyesült Államokban kb. 1900 dollárba kerül, ezért azonban egy olyan – hagyományos VHS-technikával dolgozó – gépet kapunk, amellyel a műsorkészítés szinte minden fázisa elvégezhető. Típusjele CG–9920 és a General Electric neve alatt kerül forgalomba.

Kísérteties Philips

Első pillantásra kísértetiesen hasonlít ez a készülék a General Electric kamkorderére; lehet is némi köze hozzá, de ki tudná kideríteni, hogy csak a présszerszámot vették-e meg a ház készítéséhez vagy az egészet szőröstül-bőröstül, hogy azután jótékony(nak vélt) módosításokat hajtsanak végre benne? Mivel nem állt módunkban belülről tüzetesebben szemügyre venni a készülékeket, csak találgatni tudunk.

Ez a CPK832AV01 (tényleg így hívják) névre hallgató kamkorder is egész VHS-re dolgozik, hi-fi hangfelvételt viszont nem tud készíteni. Nem is ezzel akarja megnyerni a vásárlók kegyeit, hanem azzal, hogy már 2,4 lux megvilágítás elegendő ahhoz, hogy a kamera kimenetén teljesen szabványos, 1 volt nagyságú videójel legyen! A jel-zaj viszony ilyenkor 35 dB, ami elfogadható érték. Jobb világítási körülmények között persze más a helyzet; ilyenkor eléri, sőt valamivel meg is haladja a 40 dB-t.

A forgalmazók tartozékként egy tízwattos kis lámpát adnak a készülékhez, amely annak tetejére szerelhető. Ennek birtokában teljes biztonsággal videózhatunk akár a koromsötét éjszakában is. A prospektus azt már nem közli, hogy a frontális, éles fénnyel, derítés nélkül világított felvételek – az egészen speciális körülményektől eltekintve – használhatatlanok. A lámpa által fogyasztott tíz watt hamar elfárasztja az akkumulátort, emiatt az egyébként rendelkezésre álló felvételi idő kb. a negyedére csökken.

A kamkorderhez vezetékes távvezérlő tartozik. Kockázó felvétel is készíthető a timer segítségével. További tulajdonságai hasonlóak az ilyen gépeken megszokottakhoz. Ezért a kamkorderért az USA-ban 1500 dollárt kérnek.

Canon variósvariációk

Ennek a készüléknek két változata is van, mert a fejlődés létrehozta az újabb generációt, mielőtt a régi teljesen kihalt volna – de hát ez az életben is jobbára így van. Az „ős" az E640 típusú VB-rendszerű kamkorder; az utód a H660 Hi8 – azaz a sokat emlegetett high-band V8, amely az S-VHS-hez teljesen hasonló elvek alapján megjavított képfelvételi lehetőséget kínál.

Az E640 főbb tulajdonságai közül kiemelkedik az „auto framing" szolgáltatás, amely arra hivatott, hogy az egyszer beállított képkivágást minden körülmények között megőrizze – azaz, hiába távolodik vagy közeledik a téma, a variót egy automatikus áramkör úgy vezérli, hogy az a képen látszólag ugyanolyan távolságban legyen (pl. amikor egy játszó, rohangáló gyermeket vagy egy sportolót, táncost stb. kell követni a kamerával). Íme, egy újabb példa arra, hogy a gyártók a felhasználók legképtelenebb igényeit is képesek kielégíteni – különösen ha azt egy pofonegyszerű elektronikus megoldás útján el lehet érni. „Pofonegyszerű" – mondom, pedig ehhez is kell egy s más; de ma már az ilyesmi nem is olyan újdonság. Van egyébként egy memóriaáramkör is, amely a nyolcszoros varió és az autofókusz állását képes megjegyezni, és adott esetben újra beállítani. Tobzódik a digitális technika: segítségével a karaktergenerátor különféle jeleit a képbe lehet keverni. A kiolvasási idő négy lépésben 1/2000 mp-ig csökkenthető, a forgó törlőfej pedig a tökéletes inzert lehetőségét kínálja.

Érdemes felfigyelni arra a törekvésre, hogy ezeket a kamkordereket is távvezérlővel igyekeznek ellátni. Ez esetben a hozzá való drót nélküli távvezérlővel nemcsak a felvétel és lejátszás, a szalagcsévélés, az állókép és a gyorskeresés, hanem a varió is irányítható (élességet az autofókusz állít). Segítségével tehát könnyedén készíthetünk önmagunkról is felvételt – ez a lehetőség bizonyára sokaknál komoly érv a készülék megvásárlása mellett, ugyanúgy, ahogy ma már önkioldó nélküli fényképezőgépet sem lehet eladni.

Robotkamera

A Panasonic eszközök konstruktőrjei azon gondolkodnak, hogyan lehetne a már ma is rendelkezésre álló videóeszközöket újfajta alkalmazásoknak megfelelően használni vagy egymással kombinálni. A célok között szerepel a rugalmasabb használat, bizonyos speciális igények kielégítése, emberi munka megtakarítása, biztonságos felvétel lehetősége rendkívüli körülmények között is és egyéb, újfajta lehetőségek kimunkálása, kipróbálása.

Ezek közül talán a leginkább érdeklődésre számot tartó az a robotkamera, amely a mellékelt ábrán látható. Két egységből áll: az egyik a kamerát foglalja magában, és szervomotorok segítségével vízszintes síkban 360 fokban, függőlegesen 90 fokban bármilyen irányba fordítható, tehát egy teljes térfelet figyelni képes. A kamera távirányító szerkezete egy LCD-monitort és egy képmagnót is magában foglal. A kamera irányítása két botkormány segítségével történik, tehát kellő gyakorlattal csaknem ugyanúgy lehet egy objektumot mozgásában követni, mintha a kamerát a kezünkben tartanánk.

Speciális célokra már ma is számos ipari rendszerben alkalmaznak hasonló kamera-távirányító szerkezeteket, ezek azonban igen költségesek. A Panasonic itt ismertetett készüléke abban új, hogy kommersz, hétköznapi, otthoni használatra szánják – tulajdonképpen bizonyos értelemben játék. Igazi arculatát persze majd a használatban nyeri el, ha széles körben ismertté válik.

Diák, negatívok videón

A színes fotózás és diázás egyik legnagyobb hátránya abban van, hogy bonyolult és hosszadalmas eljárás után jutunk hozzá a munka végeredményéhez, a képhez, és végül is ekkor derül ki, volt-e értelme az egésznek. Nagy segítséget jelentene az, ha egy közbülső fázisban, például a negatív birtokában, nagyítás előtt meg lehetne tudni a várható eredményt, és ennek alapján dönteni lehetne arról, hogy kívánjuk-e a meglehetősen költséges nagyításokat.

Már jó ideje forgalomban vannak olyan videókamerák, melyek segítségével nemcsak színes diát, hanem negatívot is színhelyesen lehet a képernyőre varázsolni, mivel a színek megfordítása elektronikusan igen egyszerű dolog. Később speciális filmtartó kereteket és síneket is ajánlottak, valamint színszűrőket a színkorrekciók elvégzéséhez.

Mindezeket helyettesítendő, a Tamron cég forgalomba hozta „Fotovix" nevű speciális kameráját, amelyet kifejezetten a szóban forgó feladatra szántak. Segítségével negatív és pozitív filmeket (diákat) egyaránt meg lehet nézni a tévéképernyőn, és persze a videójelet rögzíteni is lehet képmagnón, ha úgy kívánjuk. A filmek egyes részleteit ki is nagyíthatjuk, maximum hatszoros mértékben. A szükséges színkorrekciókat a megvilágító fény változtatásával és/vagy a kamera elektronikus fehéregyensúlyának állításával is elvégezhetjük. A film vagy dia lehet keretes vagy keretezetlen is.

A dolog szépséghibája csak az, hogy mindez VHS minőségben működik, ami tudvalévően messze nem nyújtja azt a bontást és színvisszaadást, amire a korszerű színes film- és diaanyagok képesek.

12-szeres varió

Az S–VHS megjelenése lényegesen rontotta a hagyományos VHS-készülékek piaci esélyeit. Ezért a gyártók mindennel megpróbálkoznak annak érdekében, hogy a raktáron levő, illetve még mindig gyártott normál VHS-készülékeiket is eladhassák. Ennek egyik példája a Sharp VL–L28OU típusú készüléke, amely a nevében foglalt U betűből sejthetően az USA piacain szeretne sikereket aratni. Legfőbb eredménye: variója 12-szeres, ami ez ideig ritkaságnak számított amatőrkamkordereken vagy -kamerákon. A gép biztos sikerre számíthat azok körében, akik már valamelyes jártasságot szereztek az operatőri munkában, és szeretnének egy olyan nagy teljesítményű objektívet, amelynek segítségével képi elképzeléseiket professzionális szinten valósíthatják meg.

A VL–L28OU egyéb jellemzőiben és szolgáltatásaiban a megszokottakat nyújtja. Szépen formatervezett, külseje kialakításánál arra is ügyeltek, hogy a drága és sérülékeny objektívnek a ház teljes védelmet nyújtson. A különleges objektív ellenére sem nehezebb a készülék, mint a hasonló gépek.

A Sharp az európai piacra is szeretne betörni egy hasonló készülékkel, ez azonban S-VHS-C rendszerű és természetesen PAL normás, típusjele VL–S860. A 12-szeres varió fókusztávolsága 8–96 mm közt változtatható. A minimális érzékenység 29 lux. A nagy felbontású CCD nyomán létrejött elektromos jelet 3,6 MHz frekvenciahatárig képes a magnórész rögzíteni; a kép jel-zaj viszonya 44,3 dB. A feliratot ezzel a készülékkel is be lehet keverni a felveendő képbe, sőt van egy egyszerű képtároló is, amely durva bontásban tárolni képes egy-egy állóképet, és ezzel különféle további digitális trükkök hozhatók létre. A készüléken található egy „Full Auto" feliratú gomb, melynek megnyomására minden beállítás (blende, fehérbalansz, fókusz) automatikus vezérlésre kapcsol át, és folyamatosan biztosítja azokat a körülményeket, melyek az optimális felvételhez szükségesek.

Az egész készülék 1,54 kg, és az NSZK-ban 3500 márkába kerül.

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumábam készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

...és a hét törpe

Nem mondhatni, hogy sűrűn homályosítja el látásunkat a képernyők csillogása, pedig videókészülékeink végső megjelenítő eszköze mégiscsak a tv-készülék. Valahogy úgy, ahogy az sem mindegy, hogy lemezjátszónkhoz vagy deckünkhöz milyen erősítőt és hangszórót kapcsolunk a lánc végére. Ezeknek a gondolatoknak a jegyében mutattuk be 1989 tavaszán az óriás tv-ket, tavaly júniusban pedig a hazai piac nagy képernyős készülékeit.

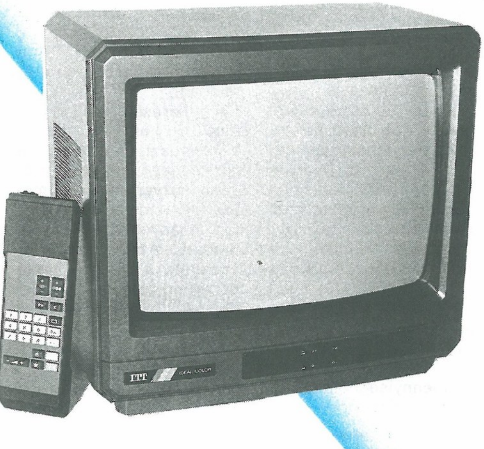
Ez évi tesztsorozatunkat egy kisebb képcsőméretű kategóriával, a 14 inches tv-készülékekkel nyitjuk. A nagyok után törpéinket úgy igyekeztünk összeválogatni, hogy hűen jellemezzék a hazai piacot. Teljességre nem törekedhettünk, mivel számuk, választékuk egyre nő, és Hófehérke legyen a talpán, aki ezt a népes családot rendbe tudja szedni.

Ahogyan másfél évvel ezelőtt a 70 cm-es tv-k ritkaságszámba mentek, úgy e kisebb képcsőkategóriában is viszonylag szűk kínálatot találtunk. Napjainkra fordult a kocka. Legalább egy tucat készülék kínálja magát az áruházak polcain. Ezek közül választottunk ki hét típust, ismertebbeket és olyanokat is, melyekből kevesebb van ugyan, említést érdemelnek.

Vegyük sorba a jelölteket, és önös módon kezdjük az európaiakkal, ahonnan két típus került a laborasztalra: az ITT–Nokia IC 3126 H típusa és a Nordmende Galaxy 40 típusjelzésű modellje. Az Európán kívülről érkezett készülékek kivétel nélkül Dél-Koreából származnak. A magyar vásárlók a három „nagy" nevét már ismerik: a Daewoo, a GoldStar és a Samsung egy-egy modellel képviselteti magát. Az előbbi felsorolás szerinti típusaik: DCS–1434 VSG, CKT–4442B és CK–348 ZSE. A Daytron név nem sokat sejtet, valójában Daewoo elektronika van a OCS 1430 VR típusjelzés

mögött, mint ahogy ugyanaz a gazdája az Elin gyártójelzésű Colorprofi 7149-nek is. Mielőtt azonban a részletekbe bocsátkoznánk, azt azért meg kell jegyezni, hogy minden hasonlatosság elenére az osztrák cég által forgalmazott készülék eltérő specialitásokkal is rendelkezik. A 7149-es modell az egyedüli a Daweoo családból, mely videóbemenettel is bír.

A bemutatkozás után vissza kell kanyarodni a közös kategória alapját képező 14 inches osztály jelentésére, ami a képcső átlóméretét jelenti az angol mértékegységben. Egy inch 2,54 cm-nek felel meg, ami 36 cm-es képcsőátlót jelent. Ettől – az alkalmazott képcsőtípus szerint – vannak eltérések. Hasznos képfelület szempontjából legjobban a Nordmende közelíti meg, míg az ITT-nél valójában 34, a délkoreai típusoknál 33,5 cm a képcsőátló. Ez a méretosztály egyébként sok szempontból kedvelt azon túlmenően, hogy könnyen telepíthető – a Galaxy 40-et és a Colorprofi 7149-et pl. ha nem is hordozófüllel, de a doboz felületébe süllyesztett mélyedésekkel látták el –, kiváló másodkészülék számítógéphez, és monitorként is jól használható.

Két kivétellel – Nordmende és ITT-Nokia – mindegyik készülék képcsöve előtt egy üveglap is található, mely általában könnyűszerrel eltávolítható. Ez védi a képcsövet a szennyeződésektől, a sérülésektől, tetszetős is, viszont fényreflexiókat, tükröződéseket kelt.

Az ITT-Nokia tv-je már nem újdonság a hazai piacon. Formatervezése átmenet a monitor és a szobai készülék között. Kezelőszervei a képcső alatt találhatók, és itt helyezték el a hangszórót is. A hangszínszabályzó kivételével nyomógombos kivitelű, a hangolás feszültségszintézeres, ami azt jelenti, hogy a kiválasztott programhelyre ismert frekvenciájú csatorna esetén közvetlenül is „elérhető" egy adóállomás, a készülék memóriájában rögzített kódszám segítségével. Az egyes csatornák kódszámait a kezelési útmutató táblázatai rögzítik. Ha a venni kívánt csatorna frekvenciája ismeretlen, akkor a hangolást és a finomítást a tv-készülék gombjaival lehet elvégezni. Az első beállítási módhoz szükséges adófrekvenciákat időközönként a műsorújságok közlik.

A készülék tunerje természetesen a kábelcsatornák vételére is alkalmas, ami a központi antennás rendszereknél az egyre növekvő vehető csatornaszám miatt mind szükségesebbé válik. Térjünk azonban vissza a készülék kezeléséhez. Megítélésünk szerint a mellékelt használati útmutató jó eligazítást ad, ábrái világosak, és erre nagy szükség is van, mert tapasztalataink szerint sokan nehezen birkóznak meg az elektronikus behangolásokkal. Nem tagadjuk, szerintünk is könnyebb az állomáskiválasztás az olyan rendszereknél, ahol keresés közben a képernyőn megjelenik egy kijelzés, hogy a készülék állomáskeresése hol tart, erre azonban e kategóriában kevés készülék képes.

A képre és hangra vonatkozó beállítógombok a hangerő kivételével részben a készüléken, részben a távvezérlőn találhatók. A hangerőt mindkettőn lehet kezelni, az alapkontraszt azonban csak a tv-készüléken, míg a fényerő és a színtelítettség csak a távvezérlővel állítható be. A távvezérlőn található egy ún. ideal color kapcsoló is, mely az egyéni ízlésre beállított értékeket visszahelyezi az alapbeállításra, és a hang megszakítására is képes. A csatorna szerinti programozást is ezen keresztül végezhetjük.

A távvezérlő egyébként jól kezelhető, 1 db 9 V-os 6F 22 típusú teleppel működik. Mérete ugyan kissé eltúlzottnak tűnik, valójában azonban tartalmazza a teletexttel kapcsolatos gombokat is, ami arra utal, hogy e típusba beépíthető a teletext-dekóder.

A méretosztályból következően önálló teleszkópantennája is van és rendelkezik scart csatlakozóval, mely alkalmassá teszi jó minőségű monitorként történő használatra. A készülék érzékenysége, vételkészsége összesítésünkben nagyon jó volt, szelektivitását, színimpulzus-átvitelét is jónak találtuk, ellenben videóátvitelétől, hangjától kicsit többet vártunk. Hangfrekvenciás szempontból ugyan megfelelően széles az átviteli sáv a scart csatlakozón mérve, azonban a hangszórón sugárzott tartomány, különösen az alsó és felső frekvenciákon, szerényebb. E készüléknek is, mint a következőkben bemutatott Galaxy 40-nek, tulajdonságai közé tartozik, hogy képtartalom hiánya esetén, amíg állomást keresünk, vagy ha az adás megszűnik, nem sistereg, nem zajong, hanem némít.

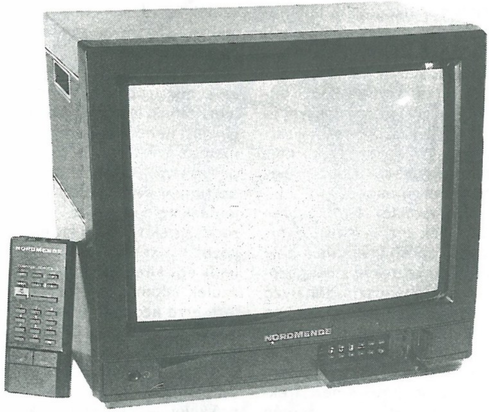
A szintén monitorformájú, tetszetős összhatású Nordmende Galaxy 40, bár hangszórója a készülék oldalán található, mégis jó akusztikai összhatású. Hangképe szélesebb, mint az ITT-é, képcsöve szupersarkított. Természetesen a tesztben szereplő többi típushoz hasonlóan, ez a készülék is képes PAL és SECAM színrendszerben kódolt adósok vételére, hangja OIRT és CCIR kísérőhangok vételére alkalmas.

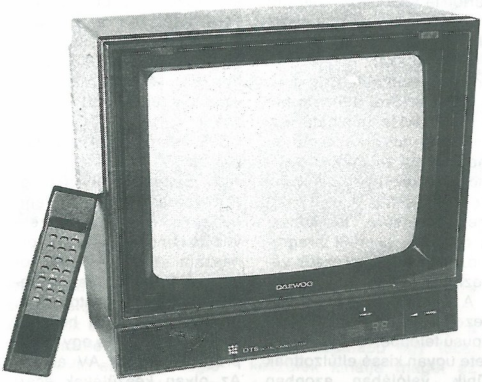
A hangolás feszültségszintézeres, és a programhelyekre, mind az adófrekvencia ismeretében – csatornaszám szerint –, mind folyamatos kereséssel be lehet ültetni a csatornákat. Programozásra 39 hely áll rendelkezésre, és egy külön programhely az AV állásé. Az olyan készülékek scart csatlakoztatása esetén, amelyek 12 V-os kapcsolófeszültséget adnak ki magukból (elsősorban szintén scart kimenetűek), azok bekapcsolásakor a készülék automatikusan átáll AV-üzemre. Ez általában minden ilyen scartos csatlakoztatásra igaz.

A Galaxy 40-nek egyébként van szinkronjavító áramköre, mely a „0"-ra végződő programhelyeken aktivizálódik. Ez gyakorlatban azt jelenti, hogy ha a videómagnót az antennakábelen keresztül csatlakoztatjuk a tv-hez, akkor azt a 10, 20 vagy 30-as csatornán programozva a ►

kép tetején előforduló remegések, elhajlások csökkenthetők vagy megszüntethetők. Állomáskereséses behangolás csak a tv-készüléken végezhető el, csatornaszám szerinti programozás azonban a távvezérlővel is lehetséges. A kontrasztszabályzás kivételével – ez itt is csak a készüléken állítható – minden funkció szabályozható a távvezérlőn és a vevőn egyaránt.

A beállítások szintjének nagysága a tv-készülék kijelzőjén számokkal jelenik meg. A szolgáltatások körét a scart csatlakozón kívül a hátlapon póthangszóró, az előlapon 6,3

mm-es jack rendszerű fejhallgató-csatlakozási lehetőség is bővíti. Információink és a mellékelt használati útmutató szerint utólag beépíthető a teletext. Erre egyébként a kézben jól elhelyezkedő távvezérlő gombjainak funkciói is lehetőséget adnak.

Végül még néhány szolgáltatási érdekesség: a kihajtható lábak segítségével kissé hátradönthető a készülék, a kíváncsi gyermekek elleni védelem pedig a készenléti gomb hosszabb idejű megnyomásával érhető el, hogy csak ismét távvezérlővel lehessen üzembe helyezni a televíziót. Persze a távvezérlőnek ilyenkor bombabiztos helyet kell találni! És végül még egy, az adás végeztével – ha nincs kép – 5 perc után kikapcsol a tv.

A készülék vételkészsége, szelektivitási tulajdonságai jók voltak, fényessége a legnagyobb volt a vizsgált minták között, kis mértékben túlszárnyalta az ITT-Nokiát is, színimpulzusátvitelétől azonban többet vártunk. Jobb volt, mint a koreaiaké, de az IC 3126-tól lényegesen elmaradt. Színtónusai kékesek voltak, míg pl. az ITT színei zöldben domináltak erősebben. Ezek az eltérések egy potenciométer állításával korrigálhatók. Videóátvitel szempontjából a Nordmendét egy kicsivel jobbnak ítéltük, bár szubjektíven összevetve a képet, az összhatás, képélesség szempontjából nem volt érzékelhető különbség.

Hangfrekvenciás átvitele úgyszintén jó volt, és a vizsgált készülékek közül ez a típus tudta a legnagyobb kimenő jelet produkálni, amit konstrukciós oldalról a póthangszóró-csatlakozás is indokol.

Egy nagy ugrással a Dél-Koreából származó készülékekkel folytatjuk bemutatónkat. A sort a Daewoo DCS 1434 VSG típusával nyitjuk. Az Olympic fantázianévvel ellátott televízió alaptípusnak tekinthető, s igen hasonlít hozzá a Daytron és az Elin is. Nem véletlenül, hiszen, ahogy azt közel egy éve a *Káprázatos videók* c. cikkben már leírtuk, a Daewoo igen nagy mennyiségben szállít különböző kereskedőházaknak és forgalmazóknak más fantázinévvel is.

A DCS 1434 VSG, hasonlóan a többi készülékhez, monitor kivitelű, képcsöve előtt üveglappal. Hangszórója előre sugároz és az ajtóval fedett kezelőszervek a képcső alatti síkban kaptak helyet. Sajátos megoldás, hogy a hálózati kapcsolón kívül, mely szintén a lehajtható ajtó mögött rejtőzik, alkalmaztak egy „power" feliratú stand by (készenléti) üzemkapcsolót. A távvezérlős működtetéshez ezzel előbb be kell kapcsolni a készüléket, különben nem fogadja el az utasításokat. Előválasztó egysége kábeltuneres, hangolása elektronikus, ami azt jelenti, hogy a felfelé vagy lefelé történő keresés közben a megfelelő tv-sávhoz tartozó piciny piros LED világít, majd a megtalált csatornát két másik nyomógombbal lehet finomítani.

A keresés folyamata alatt a készülék néma. A kontraszt, a fényerő, a szintelítettség és a függőleges frekvencia (képremegés esetén) a kivezetett hagyományos gombokkal állítható, a hangerő-szabályozás és a csatornaléptetés nyomógombokkal történik. A távvezérlővel a programhelyek kiválasztását, a hangerő, a fényerő és a színtelítettség állítását, továbbá némítást és

ÁLTALÁNOS ADATOK ÉS TESZTEREDMÉNYEK

Gyártó	ITT-NOKIA	NORDMENDE	DAEWOO	GOLDSTAR	SAMSUNG	DAYTRON	ELIN
Topus	IC 3126H	Galaxy 40	DCS-1434 VSG	CKT-4442B	CK-348 ZSE	DCS 1430 VR	Videoprofi
ÁLTALÁNOS ADATOK							
Méretek (mm)	365×355×370	380×350×370	368×342×377	360×360×385	370×380×400	368×342×377	360×380×382
Tömeg (kg)	12	13	13,5	12	11	13,5	13,5
Teljesítmény (W)							
Üzemi	48	70	67	70	77	67	67
Készenléti	6	8	3	8	9	3	3
Képcsőátló mérete (cm)	34	36	33,5	33,5	33,5	33,5	33,5
CSATLAKOZÁSOK							
Videómagnó	Scart	Scart	nincs	nincs	RCA	nincs	RCA
Fülhallgató	nincs	6,3 mm jack	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Hangmagnó	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Külső hangszóró	nincs	DIN	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
SZOLGÁLTATÁSOK							
Kábeltuner	van	van	van	nincs	van	van	van
Programok száma	40	40	29	16	29	29	29
Nagyfrekvenciás AV		van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
Hangszínszabályozás	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
AV programhely	van	van	nincs	nincs	van	nincs	nincs
Teletext vétel	beépíthető	beépíthető	nincs	nincs	van	nincs	nincs
Automatikus kikapcsolás	nincs	van	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs
ÉRTÉKELÉS							
VÉTELKÉSZSÉG							
Érzékenység	kiváló	jó	közepes	jó	jó	közepes	közepes
Szelektivitás	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó
KÉPMINŐSÉG							
Videóátvitel	jó	kiváló	közepes	jó	közepes	közepes	közepes
Színátvitel	jó	jó	még megf.	közepes	jó	még megf.	közepes
Szubjektív vélemény	jó	jó	közepes	közepes	közepes	közepes	közepes
HANGMINŐSÉG							
Kimenő teljesítmény	jó	kiváló	közepes	jó	jó	közepes	közepes
Akusztikus átvitel	közepes	jó	közepes	közepes	jó	közepes	közepes
SZOLGÁLTATÁSOK							
Készülék	jó	kiváló	még megf.	még megf.	közepes	még megf.	közepes
Távszabályzó	jó	jó	jó	közepes	jó	jó	jó
Kezelési útmutató	kiváló	jó	jó	közepes	jó	jó	jó
ÁR* (Ft)	26 500	25 900	22 000	22 000	—	—	—

* Az árakat tájékoztató jelleggel közöljük.

készenléti üzemre történő kapcsolást lehet elérni. Formája karcsú, kézbe simuló és annak ellenére, hogy gombjai egyformák – ilyenkor szoktuk azt írni, hogy jellegtelenek –, számuk mégsem olyan nagy, hogy sötétített szobában ne lehessen kikövetkeztetni a kívánt funkciót. A távvezérlő TV/AV feliratú gombjának nincs funkciója. Sajnos e típuson semmilyen segédcsatlakozási lehetőség nincs, ami korlátozza a sokoldalú használhatóságot. Ez az egyszerűség jellemző a mutatott értékekre is.

A készülék szelektivitása jó, érzékenysége azonban elmarad az európai típusokétól, mint ahogy színtelítettsége, különösen a videóátvitele és színimpulzus-átvitele is kisebb. Hangteljesítménye és akusztikai átvitele is szerényebb. Zavaró jelenség a képújságnál tapasztalható színazonosítási bizonytalanság, amely a feliratok alatti színmoáréban mutatkozott meg. Ez egyébként majdnem mindegyik, e családba tartozó készüléken előfordult, ezért konstrukciós jellegűnek véljük. Legkevésbé a Daytron vizsgálatánál mutatkozott, bár lila háttérnél itt is bizonytalanná váltak a színek.

A GoldStart, úgy hisszük, nem nekünk kell bemutatnunk, videókészülékei jól ismertek a hazai piacon. Nos, nézzük e csillagot! A korábbi bemutatások után a CKT–4442B-ről csak távirati stílusban szólva: monitorforma, a képcső előtt védőüveg, hangszórója előre sugároz, kezelőszervei lehajtható ajtó mögött helyezkednek el. Hangolása elektronikus, 15 állomás programozható be, fényerőt, kontrasztot, színtelítettséget itt is forgatógombokkal lehet szabályozni. Szimpatikus megoldás, hogy a hangolást sávválasztó nyomógombok segítik, ami lehetővé teszi a keresett tv-sáv előválasztását, így nem kell mindig végigpörgetni az összes csatornát. Ami viszont nem tetszett, az a kábelcsatornák hiánya. Nem mondjuk azt, hogy egy másodkészüléknek szánt vevőnél ezek ▶

▶ alkalmazása elengedhetetlen. Itt is hiányoljuk az AV bemenetet, ezt már kicsit hangosabban, mert különösen ennél a kategóriánál a házi számítógépezésben, képszerkesztésben sok előnnyel járna. Távvezérlője egyszerű, a csatornák kiválasztására, léptetésére, hangerő-szabályozásra és némításra alkalmas.

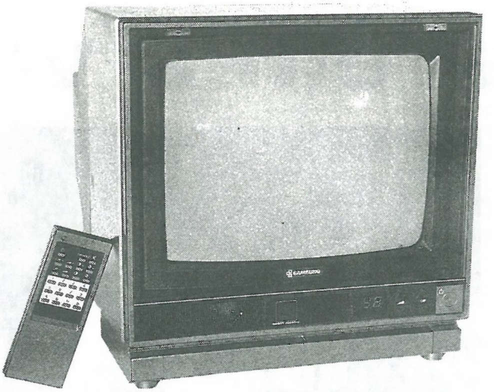
A GoldStar e 36 cm-es típusának érzékenységét, szelektivitását jónak ítéltük, szín- és impulzusátvitelét jobbnak találtuk, mint a DCS–1434-ét. Színazonosítása jó volt, az összhatáson azonban rontott a gondatlanul beállított ferde eltérítőtekercs. Nem tetszett viszont a készülék hangja, szűkebb hangképével, ezért csak közepes értékelést kapott.

Az utolsó bemutatásra kerülő alaptípus a CK 348 ZSE, mely eredetileg Samsung konstrukció, ám a hazai piacra egy Samsung-Orion változat került. Láthatóan az Orion választása olyan készülékre esett, mely leginkább kielégíti az igényeket szolgáltatásaiban, tudásában.

A készülék formája, hangolása rendszerének kezelése erősen hasonlít az előbbi két konstrukcióhoz, képcsövét ennek is üveglap védi, hangszórója, kezelőszervei a képcső alatt helyezkednek el. Formája egyszerű, valahogy nem dobogtatja meg az ember szívét. Mi is az, ami tetszett? Az, hogy előválasztó egysége kábeltuneres, és hogy a hátlapon legalább RCA rendszerű videó-audió csatlakozót találtunk. memóriája 29 csatorna beprogramozását teszi lehetővé és távvezérlőjével az AV programhely is kiválasztható. Állomáskeresés alatt, vagy ha az adás megszűnik, tehát nincs hasznos képtartalom és csak zavaró sistergést hallanánk, a készülék elnémul.

A hang- és fényerőt a készüléken, míg a kontrasztot és a színtelítettséget a távvezérlőn lehet beállítani. Természetesen a hangerő is helyet kapott a távvezérlőn a hangkikapcsolóval, a programválasztó és léptető gombokkal.

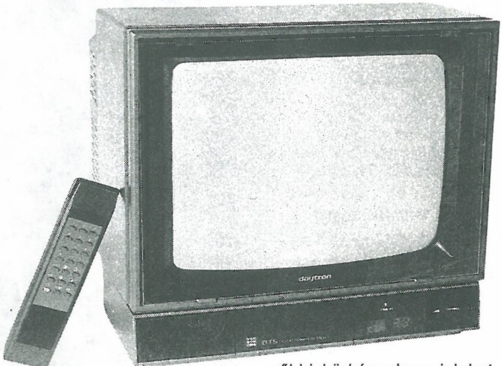
A készülék műszaki paramétereiről röviden csak annyit; videóátvitelét jobbnak találtuk, mint honfitársaiét, színimpulzus-átvitele is megnyerőbb volt, vételkészsége is teljesítette elvárásainkat. Hangjáról nem tudunk ódákat zengeni. Színei pirosban szegényesebbek. És most, ha azt írjuk, hogy Daytron, akkor bevezetőnk szerint megint visszakanyarodtunk a DCS–1434-hez. Az

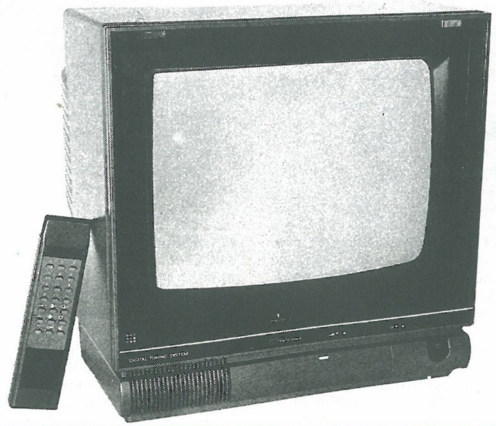

azonosság már a formatervezésben is látható. A kezelőgombok elhelyezése és a funkciók azonossága, állomáskereséskor a sávokat kijelző LED-ek alkalmazása, a hangolás folyamata alatt a némítás és sajnos az AV-bemenet hiánya a DCS–1434 VR-nél csak névváltozásra utalnak.

Az Elin „videóprofilja" a már leírtak szerint nem nevezhető éppen profinak, bár a javára írjuk, hogy RCA rendszerű videó- és hangbemenettel rendelkezik, formáját ítélve eltér az előbbitől, hangolását önálló sávváltó gombok segítik. A dél-koreai típusok belső felépítésükben is egyszerűek, egypaneles rendszerek, az olcsó gyártás jeleit viselik magukon, míg a két kontinensbelinél

korszerű, világos felépítést, egyes áramköröknél legkorszerűbb technológiát találtunk és a továbblépés lehetőségét (teletext) is biztosították.

Összegezve: színátvitel, vételkészség szempontjából a kis ITT-Nokiát éreztük legjobbnak, szolgáltatások tekintetében azonban a Nordmende verte a mezőnyt, s ennek a készüléknek volt legjobb a hangképe is, kár, hogy Secam kódolású jeleknél gyengébb színátvitelt mutatott. Fényesség szempontjából az európaiak többet tudtak, a koreai típusok bágyadtabbak voltak, mint ahogy hangjuk sem tartozott a hifi kategóriába.

Végül néhány gondolat mentegetőzésül. Minden teszt után kapunk néhány olvasói levelet, biztatót és csalódottat. A csalódások közös gondolata, hogy éppen az a készülék nem került be a tesztbe, ami már ott áll a szekrénysorban, vagy a sarki üzlet kirakatában. Valahol azonban nekünk is határt kellett szabni, és hiába kaptunk hírt pl. a Telefunken 140 P típusáról, melyet Pécsett 19 700 Ft-ért árusítottak és nemcsak tetszetős, hanem scart csatlakozójával, paramétereivel korrekt kivitelt sejtet, vagy más Philips, Sony, MTZ és egyéb típusokról, melyek esetleg egy későbbi körkép alanyai lehetnek.

Ha már árakról esett szó, bizony nagy az összevisszaság. E lap hasábjain újra és újra napirendre tűztük az értékítélet formálását és szeretnénk hinni, hogy előbb-utóbb kialakul egy olyan kínálati piac, ahol a termékek értékükön jelennek meg. Ezért is említettük a pécsi Ertl Üzletház kínálatát (igaz, a raktárkészlet pillanatok alatt elfogyott), és állíthatjuk szembe a 25 900 Ft-os „egységáron" forgalmazott Sonyval, a Nordmendével és Beijinggel vagy az úgyszintén közel egységáron kínált dél-koreaiakkal. Nem vitatjuk, vannak eseti, igen kedvező beszerzések, mint ahogy azt sem hisszük, hogy megalapozott és alátámasztható az árverseny nélküli piac.

Mit terem a videóte

A moziforgalmazás bevehetetlennek hitt várán hatalmas rést ütött a videózás. Így a kedvező időben létrejött új forgalmazók első dolga volt, hogy az eddigi filmbehozatal „tűréshatárát" tágítani kezdték – a versenyhelyzetbe kerülő Mokép révén is – és olyan filmek is megjelentek a legális moziforgalmazásban, amelyeket korábban erkölcsi vagy politikai okokból nem mutattak be. A több forgalmazó mellett Budapesten megjelent a több moziüzemeltető is. A Budapest Film (az egykori FŐMO) a gazdaságtalannak ítélt mozijainak kezelői jogát eladta, s így jelent meg budapesti moziüzemeltetőként a Filmpremier és a Kontrax Kisszövetkezet, a Hungarovideó, valamint a filmgyártó stúdiók közül elsőnek a Mozgókép Innovációs Társulás.

A késők még videózhatnak

A filmválaszték bővítése mellett a nézők visszahódításának másik módja a videótermek kialakítása volt. Ez a megoldás ötvözte a „tiltott gyümölcs"-nek (videó) nyilvános helyen (mozi) való fogyasztását, s egyben a hasznot a nem hivatalos (fekete) piacból a legális csatornákba csurgatta. A moziparkjának mintegy negyedét leépítő Budapest Film azonban továbbra is a főváros legjelentősebb mozitulajdonosa maradt. Filmszínházai közül ötben működik videóterem is. Ezek arculatát, műsorpolitikáját a korábbinál nagyobb szabadsággal az üzemvezetők (és a környezet) határozzák meg. A Vörös Csillag, a Puskin, és a lőrinci Fórum a videótermet a filmválaszték bővítésére használja; eredetileg moziforgalmazásra készült, celluloid alapanyagú filmek videóra átírt VHS-kópiáit vetítik projektorral. A kazettákat a Mokép Videotékából kölcsönzik, s 34–38 forintos áron kínálják a jegyeket.

Legrégebben a Vörös Csillag videóterme működik, és az öt év bizony már meglátszik a berendezésen. Nem csak a bútorzat, a falak állapotán, hanem a projektor vetítőcsövein is. Míg az ezerkétszáz személyes nagyteremben közönségsikerre számot tartó, igényes közönségfilmeket játszanak (Nem látni és megszeretni, Cocktail, Jó reggelt, Vietnam), a nyolcvan férőhelyes videóteremben olyan filmeket vetítenek, amelyekre a nagyterem nem telne meg, de egy szűkebb réteg mégis igényli őket (Szerelmem, Hirosima, Ötcentes mozi, Klein úr). S egy figyelemre méltó újítás: a videóterem műsorkezdése felezi a nagytermét. Aki tehát lekési azt a kezdést, vagy már nem kap jegyet, az még beülhet videót nézni.

A Puskin mozi lényegében hasonló elvek szerint működik, a különbség az elegáns berendezést látva azonnal szembeötlő. De nem is öt, csupán másfél éve üzemel. A Fórum mozi videóterme inkább a könnyedebb irányba nyújt választási lehetőséget (Az angyalok is babot esznek, A csendőr nyugdíjba megy, Shalako).

A Kossuth mozi 67 személyes kamaratermének egyaránt van film- és videóvetítője. Itt alkalmanként önálló videoart alkotásokat is műsorra tűznek. (Ilyen alkalom volt például a Beke László és Peternák Miklós által szervezett bemutató.)

Ahány terem, annyi műfaj

Az újjáépített Művész mozi Budapest első, igazán többtermes filmszínháza. Múlt év októberében három teremmel nyitott, de ezekre az év eleji napokra, januárra elkészül a pincében a negyedik terem is. A 337 férőhelyes Chaplin-terem a szélesebb közönségérdeklődésre számot tartó művészfilmek vetítési helye. A 70 fős Huszárik-terem az ínyencek kedvenc helye lesz, a szerényebb érdeklődésre számot tartó filmeket játsszák itt, valamint azokat, amelyek valamilyen módon kapcsolódnak a Chaplin-teremben futó főműsorhoz. Ezek lehetnek például egy életműsorozat darabjai. A Bódy-terem 45 személyes, és kizárólag olyan videók vetítésére létesült, amelyek eddig elvétve vagy egyáltalán nem szerepeltek nyilvános programokban, csak fesztiválokon, illetve egyedi vetítések alkalmával. Műsorukat a televízió Fiatal Művészek Stúdiója, a Balázs Béla Stúdió, a Színház- és Filmművészeti Főiskola videófilmjeiből, valamint amatőr- és független videósok alkotásaival kívánják összeállítani. Nyitó műsorukat Bódy Gábor műveiből állították össze. Miután a Budapest Film nemcsak üzemeltető, hanem forgalmazó is, a cég nyilvános bemutatásra videoart alkotásokat is vásárol. A 90 személyes Tarkovszkij-terem pedig a filmklubok bázisa kíván lenni.

Az emlékezetes budapesti moziárverésen – egy kivételével – a Filmpremier Kisszövetkezet vette meg az összes

rem ?

eladó mozit. Az érdeklődők kíváncsian figyelték, vajon mit tudnak kezdeni a FŐMO-nak csak deficitet termelő külvárosi mozikkal? A videóval is foglalkozó Óbuda és újpesti Fény mozit, valamint a kispesti Madách mozit visszaadták a FŐMO-nak, amelytől egyébként változatlan feltétellel átvette a Hungarovideo. Mint a Filmpremier vezetői bevallották, „túlvállaltak": a tíz mozi meghaladta erejüket, ezért voltak kénytelenek hármat továbbadni. Az Óbudában nem ment jól a videó, ellentétben a Fény mozival. Őszintén szólva nincs is túl nagy vonzerő az Óbuda videótermében. A helyiség egy hónapban négyszer pártkörzetként üzemelt, ezért a mozgalmi dekorációt a helyén kellett hagyni. A műsort egy asztal tetejére helyezett telefonasztalon lévő televízió sugározta, 30 forintos belépőért. A Fény videóterme jobb állapotban van, de ott is csak egy televízión látható a műsor.

Cicciolina és a tűréshatárok

A három mozit átvevő Hungarovideo vezetőinek szempontjai között fontos szerepet játszott, hogy a cég „komolyságát" tudják növelni azzal, ha olyan forgalmazóként jelennek meg a piacon, amely nemcsak otthoni, hanem nyilvános vetítési jogokat is vásárol, ráadásul saját mozijai számára. A mozik bérbevétele mellett szól az is, hogy ezeken a helyeken építik ki saját kazettakölcsönző hálózatukat. A Filmpremierrel szemben a Madách moziban is beindították a videóvetítést. Elvük, hogy a filmet és a videót el kell adni, tehát elsősorban a közönség igényét kell kielégíteni. Természetesen emellett kisebb-nagyobb sikerrel forgalmaznak klasszikus művészfilmeket is (Bosszú, J. A. Bonlem rendezésében). Elismerik, hogy egész szélsőséges dolgokra is lenne igény, de a maguk részéről a választóvonalat a történetnél húzzák meg. Ha az erotika vagy az erőszak a mondanivalót szolgálja, azt átveszik, az öncélú pornográfiát és erőszakot azonban nem. A cég mércéje szerint a Cicciolina-filmek közül a férfiakkal való szeretkezés a tűréshatáron belül van...

A Graffiti néven közismertté vált egykori Bányász moziban a 195 fős nagyteremben projektorral vetített, a négy bokszban tévéken látható műsorokat a VICO Kft. és a Mokép állományából válogatják, az előcsarnokban az Intervideo kazettái kölcsönözhetők. A belépődíj 40–70, a bokszokba 40 forint. Abban az esetben, ha egy társaság kiveszi az egész bokszot, számukra levetítik az előcsarnokban bérelt Intervideo-kazettát is, amelynek csak házivetítési jogai vannak. A bokszrendszer előnye, hogy a film hangját fejhallgatón hallják a nézők, így mást nem zavar, lehet dohányozni és a büféből enni-inni valót rendelni. A műsoron akciófilmek, vígjátékok és mérsékelt horrorfilmek szerepelnek. Drámát, művészfilmet és pornót nem játszanak.

A hagyományos mozistruktúrából „kilógó" másik moziban a Mozgókép Innovációs Társulás Moziklubjában, az egykori Kinizsi mozi nagytermébe is felszereltek egy projektort, az erkélyt leválasztva. Monitorral videóvetítőt alakítottak ki, amely a szomszédos büfével összekapcsolva 60–70 férőhelyes barátságos vetítőhellyé változtatható. A műsor itt a legrugalmasabb. A hagyományos gyártóktól kezdve, alternatív műhelyekben és magánemberek által készített munkákat egyaránt bemutatnak. A belépődíj 30 forint.

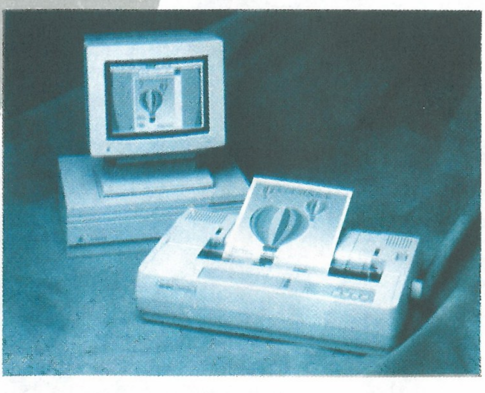
Mind több tehát a fővárosban a videóterem, ahol a különböző ízlésű és igényű emberek egyaránt megtalálhatják saját programjukat. A színvonal már a forgalmazóktól függ...

Dékány István

A magyar Alma

Ebbe az almába valaki beleharapott. És bár nem piros, hanem szivárványszínű csíkos, akár jonatán is lehetne: ez a kaliforniai illetőségű Apple számítástechnikai konszern magyarországi központjának jelképe.

Az amerikai cég tarka almája – lévén termékei többségükben COCOM-listásak – egészen a legutóbbi időkig tiltott gyümölcs volt Közép- és Kelet-Európa országaiban, ám a közelmúltban mégis megnyílhatott a budapesti Apple Center. Az osztrák partnerekkel együttműködő kft. egyebek mellett vállalja az Apple-Macintosh gépek kereskedelmi forgalmazását, szervizelését. A cég lehetséges partnereinek elsősorban a tömegkommunikációt, valamint a kulturális intézményeket és az iskolákat tartja.

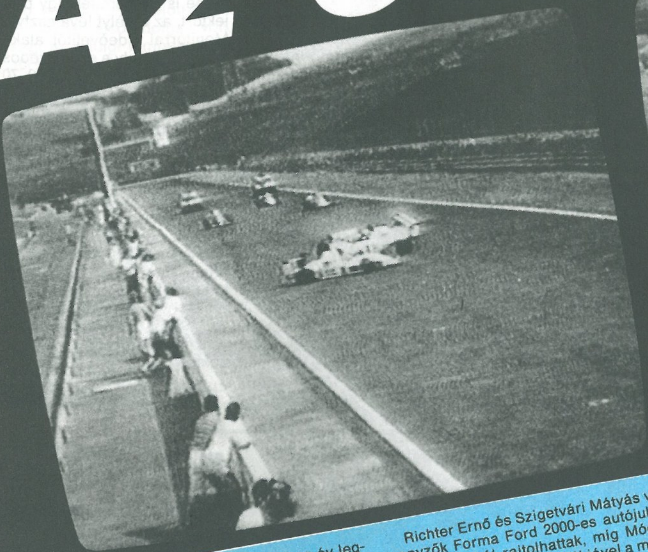

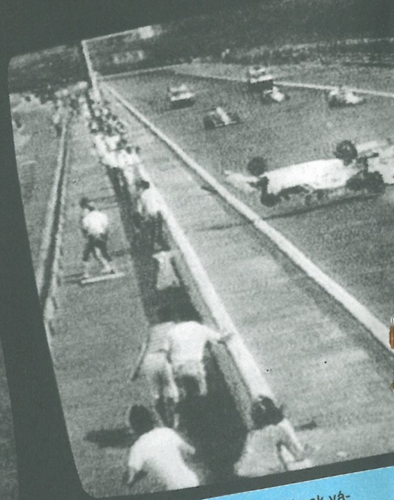
Az alkalmazott művészetek művelőinek is jó szolgálatot tehet a vállalkozás, illetve a kialakításában részt vevő Budapest Grafika és Video Grafika. Ez utóbbi cég a nevében viselt új iparág magyarországi meghonosítására vállalkozik, s ezzel párhuzamosan összeköttetést kíván teremteni a technológia és felhasználói között. A Video Grafika nálunk még kevéssé ismert módszereivel a nemzetközi piacon is jól eladható termékeket képes előállítani, a nyolc-tíz perces színes filmektől a trükkfelvételekig.

Az Apple-gépek azonos parancsrendszerének köszönhetően a különböző eljárások: a grafikus szoftverek, a szövegszerkesztő és videóprogramok egymásra építhetők, így felhasználásukkal akár újságot is lehet szerkeszteni és nyomtatni. Ugyancsak jól hasznosíthatók a videógrafika sajátos eszközei az oktatást hatékonyabbá tevő vizuális programok készítésénél.

M. L.

Az év

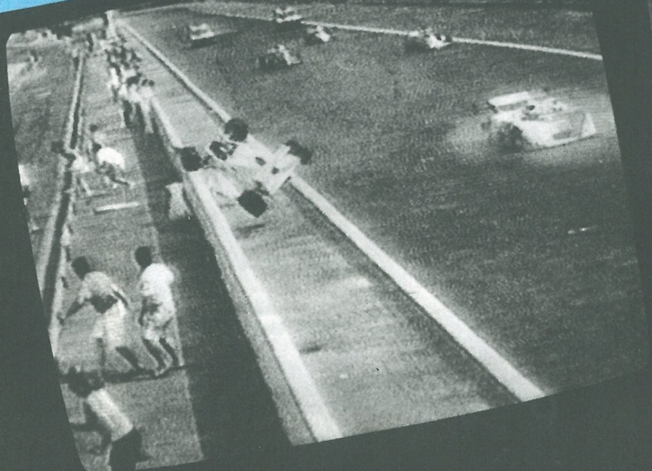

Joggal érdemelheti ki az 1989-es év legjobb hazai sportfelvétele címet az a videó, amely tavaly augusztusban a Hungaroringen, a magyar országos autós pályabajnokság egyik futamán készült. Az év felvétele valójában kettő: egy szerencsésen végződött látványosan nagy ütközés megörökítése két nézőpontból. A harmadik divízió futamának rajtját Zágon Zsolt, a Premier Stúdió operatőrje hátulról, míg Gyimesi Dénes amatőr videós elülső kameraállásból rögzítette, Panasonic S-VHS kamkorderrel.

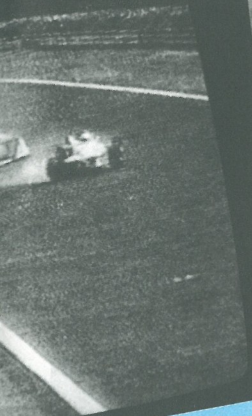
Richter Ernő és Szigetvári Mátyás versenyzők Forma Ford 2000-es autójukkal az első sorból rajtolhattak, míg Móczár Péter kétüléses sport BMW-jével a második sorból. Richter, közvetlenül a rajt után, bal oldalról, azonnal középre húzott, miközben Móczár a második sorból igyekezett kibújni a két Ford között, amelyek előtte összezárultak. Richter autójának jobb hátsó kereke összeért a BMW bal első kerekével, így a könnyű Ford hátsó része megtapadt, befordult a BMW elé, majd felemelkedett a levegőbe és megpördülve a jobb oldali palánknak vágódott.

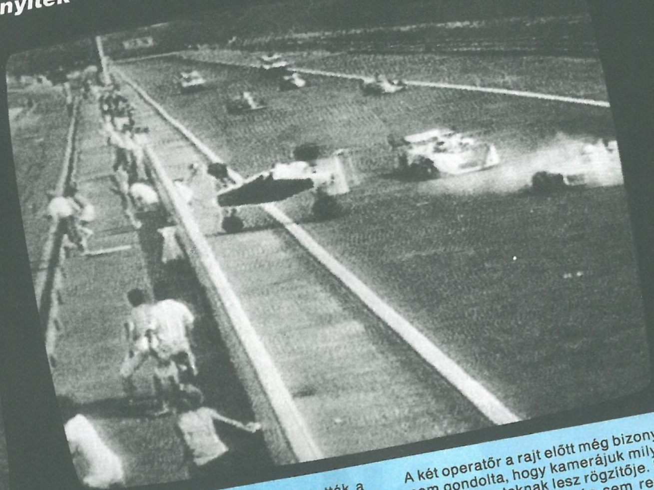
„Csak annyit láttam, hogy felrepül a Ford és elszáll fölöttem, mindez a pillanat tört része alatt" – emlékezik Móczár Péter, akinek BMW-je száz lóerővel erősebb, mint a Forma Ford. Hogy mégis csak a második sorból indult, annak oka az volt, hogy az időmérő edzésen műszaki hiba miatt nem tudott jó időeredményt elérni. Egy nappal korábban hasonló szituációból indult a futam, amelyen a BMW könnyen elhúzott a két Ford között.

A videó volt a bizonyíték

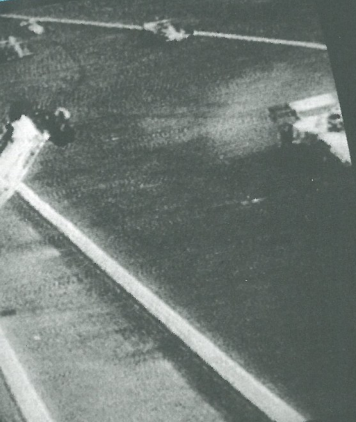

A csúnya bukás szerencsésen végződött: senki sem sérült meg, bár a tönkrement Forma Ford miatt a szponzor Formarex Szövetkezet elnöke egy gumiköpennyel rontott Móczár Péterre. A nézők *fogták le* az elnököt, hogy megelőzzék a verekedést. A szemtanúk egy része, élén a vehemens elnökkel, a BMW pilótáját tartotta felelősnek, mondván, az ő erőszakossága miatt történt az ütközés.

„Ha nincs videó, nem tudom bebizonyítani,hogy vétlen voltam" – mondja Móczár Péter. A televízió Telesport műsorában már a baleset napján lejátszották a balul sikerült start két felvételét, és később a sportfelügyelők is alaposan kielemezték videón a rajt minden egyes pillanatát. A Magyar Autó- és Motorsport Szövetség videós vizsgálata nyomán állapították meg a szakemberek: egyetlen versenyző sem követett el szabálysértést, így egyikük sem tehető egyértelműen felelőssé. Az is tény azonban, hogy Richter Ernő harmadik pályaversenyén harmadszor ütközött, s ezért egy esztendeig nem vehet részt Forma-versenyeken.

A két operatőr a rajt előtt még bizonyára nem gondolta, hogy kamerájuk milyen páratlan pillanatoknak lesz rögzítője. Berendezésük az ütközés után sem remegett meg, végig higgadtan követték nyomon az eseményeket. Felvételükre egyébként felfigyeltek a Sky Channel munkatársai is, s ezek a képek is részei a Havoc elnevezésű sorozatuknak, amelyekben a világ autó- és motorsportjának különleges történéseit mutatják be a nagyvilágnak.

F. T.

felvétele

– a Sky Channelen is

A látható Rádió-kabaré

A Rádiókabaré úgy döntött, láthatóvá válik. Vezetői szerződést kötöttek a gazdagréti Globál Kft.-vel, s a rádiófelvételt három kamerával rögzítik. A kabaré főszerkesztője, Farkasházy Tivadar szerint ugyan jó lenne az MTV országos nyilvánossága, ám a jelenlegi vezetőkkel nem tárgyalnak. Természetesen, ha változnak a személyek, a kabaré sem lesz haragtartó. Az elkészült felvételeket a fővárosi és a vidéki kábeltelevíziós stúdióknak ajánlják fel.

A vállalkozás, mondja Farkasházy, nem nyereségre törekszik. Csak a kazetta árát kérik a helyi tévésektől. Akadt persze, ahol még ilyen feltételekkel is köszönték, de nem kérték. Debrecenben például úgy gondolták, nem fog hiányozni a Rádiókabaré. A kabaré videófelvételeit Volán-buszok szállítják a vidéki helységekbe. Abba Farkasházyék már nem szólhatnak bele – nem is akarnak – mikor kerüljön a műsor adásba. Így akadt, ahol a hétfői rádióadást követően a hét közepén láthatták kedvenceiket a nézők.

Az októberi Rádiókabaré első televíziós változatát 18 városi kábel-tv vette át, megközelítőleg 200 ezer otthonba továbbítva a műsort. A felvételeket az Állami Biztosító több mint 100 ezer forinttal támogatta, s ezért a nyitó 80 perces összeállításban már látható volt az ÁB reklámja.

A kamera előtt nincs titok. Így végre talán elhiszik az örök kételkedők, nincs tapsjelző piros lámpa és felbérelt tapsnokokra sincs szüksége a Rádiókabarénak. Láthatja mindeki, Kern András tényleg egy szál mikrofon előtt képes egyszerre négy-öt felé válni, s fergetegesen vitatkozni önmagával. Farkasházy reméli, hogy Illetékes elvtárs is visszatér, hiszen félő, itt van még közöttünk. S a képernyőkön majd kiderül, valóban a helyszínen, kapásból válaszol Koltay Illetékes Róbert a kíváncsi állampolgárnak.

A Rádiókabaréban fellépő színészeknek és humoristáknak kényes egyensúlyt kell tartaniuk, hiszen a látvány könnyen „magánszámokra" csábíthatja a fellépőket. A kabaré csapatkapitánya úgy véli, ésszerű határokon belül ez még elfogadható. Természetesen a rádió és televízió egymástól igencsak eltérő műfaj. Ezért a viedóra felvett anyagot másképpen szerkesztik, vágják, a televíziózás igényeinek megfelelően. Elképzelhető, hogy ha a kabaré vidéki helyszínen készül, a videókazettán szerepelhet olyan részlet, mely kifejezetten a nézőtéren ülőknek szól.

A Rádiókabaré műsora tehát, nem „hivatalos" rádiós felvétel, ami az eddigieknél is nagyobb szabadságot ad az alkotóknak. Erejükhöz mérten így Farkasházyék is hozzájárulhatnak az MTV monopóliumának megszüntetéséhez, hiszen a gomba módra szaporodó kábeltévé-társaságokra remélhetően már senki nem teszi rá a kezét.

A kabaré csapata találkozott meg nem értéssel, irigységgel is. Sokak számára egyszerűen elképzelhetetlen, hogy nem mindenki akar rövid idő alatt meggazdagodni. Márpedig a videófelvételekért a közreműködők a rádiós gázsinak csupán töredékét kapják. Nekik mégis megéri, hogy minél többen hallgassák – és most már láthassák – őket. Farkasházyék kísérletnek tekintik megjelenésüket a képernyőn. Úgy tervezik, idén legfeljebb öt adást rögzítenek a kamerák. Ha a forgatás kedvező és az érdeklődés nagy, akkor elképzelhető, hogy kazettán is terjesztik majd a legsikeresebb műsorokat. Ha nem, akkor ragaszkodnak körömszakadtáig a képernyőhöz. Maradnak a régi pályán, s haladnak a maguk útján, de már nem a – felülről – megengedett sebességgel.

Bihari Tamás

Markos György, a népszerű kabarészínész nem akar videókazettán szerepelni. Pontosabban fogalmazva: *egyelőre* nem akar videókazettán szerepelni.

Amúgy is elég szigorú arcvonásai kifejezetten mogorvára változnak, amint elhatározásának okait firtatjuk. Ha az ember komikustól kér interjút, nem is olyan titkon azt reméli, olyan cikket írhat majd, amelyikben minden bekezdésre jut legalábbis egy poén, s az olvasó a hasát fogja nevettében. Markos György azonban csöppet sincs vicces kedvében. Indulatosan beszél – a saját nevében, de partnere, Nádas György egyetértésével.

Bár szép summát kínáltak nekik, hogy a Telepódiumban eljátszott jeleneteiket műsoros videókazettán is megjelentethessék, ehhez ők – számos kollégájukkal ellentétben – nem járultak hozzá. Alapvetően azért nem, mert nincsenek megelégedve sem saját teljesítményükkel, sem a felvételek színvonalával – mindkettőre rányomja bélyegét a műsor készítésekor uralkodó idegeskedés és kapkodás. Nem akarják, hogy piacra kerüljön az önmaguk mércéje alattinak tartott produkció, aminek a nívóját a feltételezhető kalózmásolatok csak tovább rontanák. A videókalózkodás elől persze sehol a világon nincs biztos menedék, nálunk sem, hiszen a televízióban sugárzott adást bárki rögzítheti, s ha akarja, sokszorosíthatja is, ám Markosék nem akarnak ehhez alapanyagot szolgáltatni... meg hát az is igaz, hogy a videókazettán látható-hallható számok konkurenciát is jelenthetnek saját, személyes országjárásaiknak.

Az, hogy a rádiókabaré nyilvános felvételeit egy kábeltévé-társaság videóra veszi, nem izgatja Markos Györgyöt, aki szerint ezek a papírral a kézben előadott jelenetek annyira nem képszerűek, hogy sem a renoméjuk rontására, sem a poénok lelövésére nem alkalmasak.

Mindezek természetesen nem jelentik azt, hogy Markos György eleve videóellenes lenne. Azt mondja, ha sikerülne csinálni egy zenés műsort, kifejezetten videókazettára, megfelelő minőségben, azt szívesen látná a videótékák kirakatában. De a színvonalból jottányit sem hajlandó engedni.

Sz. T.

Markos–Nádas:

NEM!

Nyitnak a magán-kölcsönzők!

A videókészülékek, a film- és videóforgalmazók, a filmek szaporodásával mind több apró, magán-kazettakölcsönző nyílik. Számuk már eléri a félszázat, de számuk idén is várhatóan gyors ütemben fog szaporodni. Ezek az új keletű vállalkozások jobbára valamilyen gazdasági, sport- vagy egyéb munkaközösségek leszármazottai. Nem túl nagy tőkével, ám annál nagyobb lelkesedéssel láttak munkához. Újdonságuk nem a kínált filmek újszerűségében, rendkívüliségében rejlik, hanem abban, hogy a lakóhelyen közvetlenül ott kínálják a műsorokat, ahol igény van rá. Például két fővárosi lakókörzetben. Csepelen és a Római-parton. A csepeli honpolgárnak nem kell a Boráros térre utaznia, ha mondjuk a *Dögölj meg, kedvesem!* című családi horrorra vágyik, vagy ha némi vizuális szexre áhítozik.

Tavaly májustól hétköznapokon délután, szombatonként egész nap nyitva tart a Csepel-sziget videókölcsönző, sőt még vasárnap délelőtt is várja a videózókat. Mészáros László üzletvezető a viszonylag rutinosak közé tartozik, mellesleg angoltanár. Mint meséli, a kölcsönző ötlete amerikai utazása során fogalmazódott meg benne: 1988 nyarán járt Soros-ösztöndíjjal Washingtonban és környékén. A marylandi egyetemen volt alkalma tanulmányozni az ottani könyvtárat és kölcsönzőt. Nos, ott 1968 óta minden film megtalálható és videón megnézhető. Körülbelül ötezer alkotásból áll a gyűjtemény. Hazaérkezvén ki akarta ezt próbálni itthon is – sokkal szerényebb méretekben. Viszonylag gyorsan sikerült a szükséges engedélyeket beszereznie. „Idén márciustól már a Gépfu Sportegyesület keretében foglalkoztunk videókölcsönzéssel. Fölvettük a kapcsolatot a forgalmazókkal. Júniustól magánkézbe került a cég, azaz a kölcsönzőt családi vállalkozásban, a feleségemmel és anyámmal üzemeltetjük. Nagyon jó kapcsolatot alakítottunk ki a MOKÉP-pel és a VICO-val. Például szeptember elsején hirdette meg a MOKÉP a Columbia Pictures filmjeit, s másodikán már a mi pultunkon is ott voltak."

Apropó pult. Az ízlésesen berendezett üzlet mindössze 25 négyzetméteres. Jelenleg 280 filmjük van, számos filmből két kópia. A vígjátékok viszik el a pálmát. „Sajnos még kevés a jó vígjáték, sok a brutalitás. Az emberek pedig nagyon igényelnék a szórakoztató, színvonalas vígjátékokat" – említi Mészáros László.

A jövőben tervezik, hogy a videózással kapcsolatos felszereléseket is árusítani fognak, de a fő profil továbbra is a kazetták kölcsönzése marad. Szeretnék a választékot tovább bővíteni, jó magyar filmekkel. Az üzletvezető úgy látja, van igény a romantikus magyar kalandfilmekre, Várkonyi Zoltán Jókai-rendezéseire, Bacsó Péter és Szabó István munkáira.

*

A Fókusz Videó és Fényképész Szolgáltató Gazdasági Munkaközösség 1989 nyarán hozta létre a Fókusz Videótékát. A római-parti lakótelep filmre éhes közönsége száz film közül válogathat a 14 (!) négyzetméteres kölcsönzőben. Tagságival 125 forintért lehet zenés és rajzfilmet, míg 150-ért játék- és kalandfilmet kölcsönözni. Tagsági nélkül ez az összeg 150 és 185 forint. Varga István, a gmk és a téka vezetője szakmáját tekintve fényképész. Neki több baja van a forgalmazókkal, mint csepeli kollégájának: főként azokkal a nem túl tetszetős egységborítókkal, amelyekben számos film érkezik. „A borító a film eladása szempontjából rendkívül lényeges" – magyarázza. „Ha a vásárló semmitmondó borítóval találkozik, az taszítja. Sokszor magamnak kell elvégeznem a kazetta önreklámját azzal, hogy megpróbálom a filmről szóló legfontosabb információkat a kazettára kézzel felírni és ráragasztani. Nem hiszem azonban, hogy ez az igazi megoldás." Mint, mondja, azért vágott bele e vállalkozásba, mert szereti a jó filmeket, és nem tagadja, a kölcsönzésben – főként a távlatiakban – szép lehetőségeket lát. Bár úgy véli, a forgalmazók árai meglehetősen magasak, de ez meggyőződése szerint változni fog, különösen akkor, ha növekszik majd a külföldi behozatal. Számításai szerint vállalkozása körülbelül két év múlva válhat nyereségessé. A római-parti téka máris népszerű: napi átlagban húszan kölcsönöznek tőlük, s ez csak az állami kölcsönzés grandiózus korszakához képest tűnik csekélynek.

Cs. E.

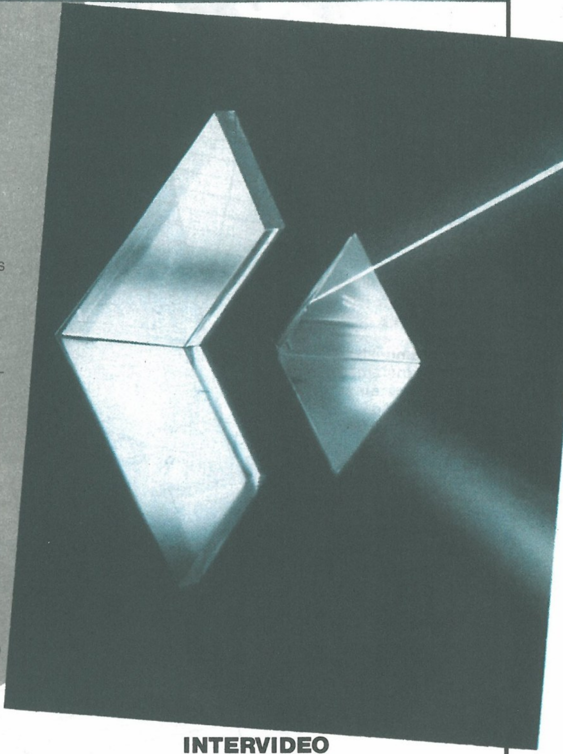
SIKERLISTA

VICO

1. USA-invázió (amerikai akciófilm)
2. A szakaszvezető (amerikai háborús film)
3. A Ninja színre lép (amerikai akciófilm)
4. GOR (amerikai sci-fi)
5. Provokáció (olasz szexfilm)
6. A kukkoló (amerikai szexfilm)
7. Murphy törvénye (amerikai akciófilm)
8. Aladdin (olasz kalandfilm)
9. Bosszúvágy III. (amerikai akciófilm)
10. Halálos ölelés (amerikai szexfilm)
11. Szökevényvonat (amerikai kalandfilm)
12. Lady Chatterley szeretője (francia–angol erotikus szerelmi történet)
13. Amerikai ninja I. (amerikai akciófilm)
14. Szahara (amerikai kalandfilm)
15. Gyilkos fegyver (amerikai erotikus krimi)
16. Herkules (amerikai sci-fi)
17. Rajzfilmek gyerekeknek I. (amerikai Walt Disney-összeállítás)
18. Gilda (olasz erotikus krimi)
19. A megtorló (amerikai akciófilm)
20. Amerika-akció (amerikai akciófilm)

MOKÉP

1. Szenvedélyes bűnök (angol pszichológiai dráma)
2. Vakrémület (amerikai bűnügyi film)
3. Ingerlő idomok (amerikai erotikus film)
4. Christine (amerikai horrorfilm)
5. Conan, a pusztító (amerikai kalandfilm)
6. Harmadik típusú találkozások (amerikai sci-fi)
7. Veszélyes éj (amerikai akciófilm)
8. Éjféli expressz (angol pszichológiai dráma)
9. Sheena, a dzsungel királynője (amerikai kalandfilm)
10. Bosszúvágy II. (amerikai akciófilm)
11. Szép kis kalamajka (amerikai vígjáték)
12. Mélység (amerikai kalandfilm)
13. Pókember (amerikai sci-fi)
14. Tragacsparádé (amerikai vígjáték)
15. Szelíd motorosok (amerikai dráma)
16. Űrkaland (amerikai sci-fi)
17. Afrikai expressz (olasz kalandfilm)
18. Alibi-test (amerikai bűnügyi film)
19. Vikingek kincse (amerikai történelmi kalandfilm)
20. A hallgatás törvénye (amerikai akciófilm)

TELEVIDEO

1. Gálvölgyi János II. (a művész második paródiagyűjteménye)
2. A tanuló, A három komaasszony (erotikus novellafeldolgozások a francia Rózsaszín sorozatból)
3. Magyar évszázadok (a magyar történelem áttekintése)
4. Zoltán Erika: Csak neked! (a diszkóénekesnő műsora)
5. Spielt Mit! (német nyelvlecke gyerekeknek)
6. A lövész éjszakája (francia krimi a Fekete Sorozatból)
7. Follow Through (a BBC angol nyelvleckesorozata haladóknak)
8. Törőcsik Mari énekel (összeállítás a művésznő zenés szerepeiből)
9. Honthy Hanna (a híres operettprimadonna alakításait felelevenítő összeállítás)
10. Gyermek-Biblia (az angol Oxford Vision rajzos bibliai történetei)

INTERVIDEO

1. MOONRAKER, amerikai James Bond film, Roger Moore főszereplésével.
2. SZIGORÚAN BIZALMAS (FOR YOUR EYES ONLY), amerikai James Bond film, Roger Moore főszereplésével.
3. KOCKÁZATOS ÜZLET (RISKY BUSINESS), amerikai filmkomédia, Tom Cruise főszereplésével.
4. AKI MINDENT LÁT (EYES OF A STRANGER), amerikai horrorfilm.
5. AZ ELÁTKOZOTT HÁZ (THE HOUSE, WHERE EVIL DWELLS), amerikai horrorfilm.
6. A FÉLELEM GALAXISA (GALAXY OF TERROR), amerikai sci-fi.
7. AZ ARANYPISZTOLYOS FÉRFI (THE MAN WITH THE GOLDEN GUN), amerikai akciófilm, James Bond szerepében Roger Moore.
8. St. IVES, amerikai krimi Charles Bronson főszereplésével.
9. NYOMÁS UTÁNA! (GO FOR IT), olasz filmvígjáték, Terence Hill és Bud Spencer főszereplésével.
10. A MAGNUM EREJE (MAGNUM FORCE), amerikai bűnügyi film, Clint Eastwood főszereplésével.

Böngésző

Kazetták

A karácsonyi költekezés után bizonyára a Böngészőben is jólesik az olcsóbb videócikkeknél elidőzni. Így mostani számunkban a videókazetta-kínálatot értékeljük – a nyugatnémet *Video Magazin* segítségével.

A kazettapiacot még mindig elkerülik a viharos változások. A VHS-hifi kategóriában ezúttal is a kitűnő képpel, hanggal, drop-outtal bíró Panasonic S-VHS szalagé a vezető hely. A szakemberek szerint az élbolyból ugyancsak érdemes külön figyelmet szentelni a TDK–HDX–Pro kazettáknak, amelyek nemcsak jó minőségűek, de archiválásra is kitűnően alkalmasak. A kedvezőbb árúak közül megfelelő jel-zaj viszonnyal rendelkeznek a JVC Super Pro szalagok, de egy-egy gyártási széria gyakran különböző minőségű terméket takar.

Összes	Típus	Hossz	Ár/DM	Kép	Hang	Felszereltség	A magazin minősítése
VHS-HIFI ÉS PRO KAZETTÁK							
95	Panasonic S-VHS	SE-180	34	38	18	30	9 kiváló
93	Scotch S-VHS	SE-180	36	38	18	30	7 nagyon jó
92	TDK HDX-Pro	E-180	29	36	18	29	9 nagyon jó
91	Maxell RX Pro	E-180	29	35	17	29	10 nagyon jó
89	Fuji SXG Pro	E-180	27	37	16	29	7 nagyon jó
85	Fuji SHG HiFi	E-180	16	32	16	28	9 nagyon jó
85	JVC Super Pro	E-180	20	35	16	27	7 nagyon jó
84	Hitachi HF	E-180	18	31	18	26	9 nagyon jó
84	Kodak HiFi	E-180	15	33	16	26	9 nagyon jó
84	Scotch EXG HiFi	E-180	15	32	17	26	9 nagyon jó
84	TDK HD	E-180	19	33	17	26	8 nagyon jó
83	Sony UHG HiFi	E-180	18	32	16	26	9 nagyon jó
83	BASF HiFi SHG	E-180	15	33	15	28	7 nagyon jó
82	Kodak XHG	E-180	14	30	17	26	9 nagyon jó
82	Maxell HGX Gold HiFi	E-180	17	31	16	27	8 nagyon jó
80	Agfa HGX HiFi	E-180	18	29	16	26	9 nagyon jó
80	Kodak Eastman Pro	E-180	32	30	16	25	9 nagyon jó
80	Philips EHG HiFi	E-180	17	29	16	26	9 nagyon jó
79	JVC SHF HiFi	E-180	21	31	16	24	8 jó
79	Scotch EXG Pro	E-180	20	31	16	24	8 jó
77	Raks HG HiFi	E-180	13	29	16	24	8 jó
VHS-HIGH GRADE KAZETTÁK							
90	TDK NEW EHG	E-180	13	35	18	24	nagyon jó
88	Fuji SHG	E-180	13	34	16	29	9 nagyon jó
85	JVC SHG	E-180	14	34	17	28	6 nagyon jó
83	Sony HG	E-180	15	33	15	26	9 nagyon jó
80	Agfa HG	E-180	15	29	16	27	8 nagyon jó
80	Magna HG	E-180	9	29	16	26	9 nagyon jó
77	Maxell HGX	E-180	12	28	16	25	8 jó
77	Philips XHG	E-180	13	28	16	24	9 jó
75	Panasonic SHG	E-180	14	29	16	22	8 jó
75	Raks HG	E-180	11	28	16	23	8 jó
73	Konica SHG	E-180	13	28	16	22	7 jó
73	SKC SHG	E-180	10	27	15	24	7 jó
70	BASF SHG	E-180	12	27	14	22	7 jó
69	Kodak Eastman HG	E-180	28	26	16	20	7 jó
66	Goldstar XG	E-180	7	25	14	22	5 jó
VHS STANDARD KAZETTÁK							
82	Philips QG	E-180	11	30	17	26	9 nagyon jó
80	Agfa High Color	E-180	12	28	17	26	9 nagyon jó
80	Scotch EG Plus	E-180	11	28	17	26	9 nagyon jó
76	Konica Super SR	E-180	10	28	16	23	9 jó
75	TDK HS	E-180	11	27	16	23	9 jó
72	Fuji HQ	E-180	11	30	15	20	7 jó
72	BASF Chrd EQ	E-180	10	28	14	24	6 jó
70	Sony	E-180	12	26	15	21	8 jó
69	Maxell EX	E-180	10	26	16	18	9 jó
69	PDM Standard HG	E-180	10	25	15	24	5 jó
69	Raks Techroma	E-180	9	25	16	20	8 jó
69	SKC PG	E-180	8	24	15	23	7 jó
66	Hitachi	E-180	11	26	16	16	8 jó

Kazetták

A High-Grade kazetták között a legjobb a TDK NEW EHG, amely minden várakozásnak megfelel. A harmadik helyezett JVC SHG-t sem érheti túl sok kritika – hangjel viszonya például kiemelkedően jó –, de itt is előfordulhat kisebb-nagyobb minőségingadozás.

Összes	Típus	Hossz	Ár/DM	Kép	Hang	Felszereltség	A magazin minősítése
210-240 PERCES KAZETTÁK							
81	TDK EHG	E-240	18	32	13	26	10 nagyon jó
81	BASF HiFi SHG	E-240	18	32	15	27	7 nagyon jó
80	BASF EQ	E-240	13	30	15	27	8 nagyon jó
80	Sony Ultra HG HiFi	E-240	20	32	12	26	10 nagyon jó
80	BASF SHG	E-240	15	31	15	27	7 nagyon jó
76	Agfa High Color	E-240	15	28	15	25	8 jó
76	Fuji Super HG	E-240	18	28	13	27	8 jó
76	Philips Etra HG	E-240	19	28	14	24	10 jó
76	JVC Super HG	E-240	20	31	14	25	6 jó
76	Hitachi Super Extra HG	E-240	23	29	15	25	7 jó
75	Magna High Grade	E-210	14	28	14	26	7 jó
75	Sony Dynamicron HG	E-240	18	26	15	27	7 jó
75	Philips EXG HiFi	E-240	23	26	13	26	10 jó
74	Magna High Grade	E-240	15	28	14	26	6 jó
74	Magna HG Super	E-240	18	26	15	26	7 jó
74	PDM Super HG HiFi	E-240	19	27	14	25	8 jó
72	PDM Standard HG	E-240	16	28	12	26	6 jó
71	Maxell HGX	E-240	19	26	13	26	6 jó
71	Scotch EXG Plus	E-240	19	28	14	23	6 jó
69	JVC HR	E-240	17	25	14	22	8 jó
68	Philips Quality Grade	E-240	15	26	13	21	8 jó
67	Panasonic PS	E-240	17	22	15	20	10 jó
66	Maxell EX	E-240	15	25	15	18	8 jó
65	TDK HS	E-240	15	24	15	18	8 jó
65	Scotch EG Plus	E-240	16	26	14	19	6 jó
64	Fuji	E-240	14	24	13	19	8 közepes
61	Kodak	E-240	15	22	13	18	8 közepes
VHS-C KAZETTÁK							
84	TDK HDX-Pro	EC-30	20	22	14	28	9 nagyon jó
83	TDK EHG	EC-30	15	32	15	27	9 nagyon jó
81	Fuji Super HG	EC-30	16	33	15	26	7 nagyon jó
77	Kodak XHG	EC-30	20	31	13	25	8 jó
76	Panasonic Super HG	EC-30	14	30	14	26	6 jó
74	Maxell HGX Gold	EC-30	17	30	12	26	6 jó
74	Agfa High Color	EC-30	15	30	12	25	7 jó
74	Scotch EXG	EC-30	15	30	12	26	6 jó
74	JVC SPro	EC-30	16	32	11	24	7 jó
70	BASF Super HG	EC-30	17	28	11	21	10 jó
66	Philips XHG	EC-30	16	28	11	20	7 jó
66	JVC SHG	EC-30	13	27	11	21	7 jó
60	JVC HG	EC-30	11	25	10	18	7 közepes
57	Hitachi SE	EC-30	13	23	9	18	7 közepes
60 PERCES KAZETTÁK							
81	TDK	P5-60	21	32	18	24	7 nagyon jó
80	Agfa	P5-60	21	32	17	24	7 nagyon jó
80	Fuji	P5-60	20	32	18	23	7 nagyon jó
78	Maxell	P5-60	21	31	17	24	6 jó
75	BASF	P5-60	22	30	18	19	8 jó
75	Kodak	P5-60	23	30	17	22	6 jó
74	Sony	P5-60	24	29	18	19	8 jó
69	Scotch	P5-60	25	28	17	18	6 jó
90 PERCES KAZETTÁK							
79	TDK	P5-90	27	32	16	23	8 jó
74	Fuji	P5-60	25	30	17	19	8 jó
73	Sony	P5-90	29	29	17	18	9 jó
73	Sony	P5-90	29	29	17	18	9 jó
73	Kodak	P5-90	30	29	16	21	7 jó
72	Agfa	P5-90	27	29	16	21	6 jó
70	BASF	P5-90	27	29	16	19	6 jó
70	Maxell	P5-90	28	28	16	20	6 jó
69	Scotch	P5-90	32	28	16	18	7 jó

A VHS STANDARD, a Video 8 és a VHS-C családban is a régi kép fogad bennünket, némely kategóriában a rangsor első tíz helyezettje megegyezik a fél évvel ezelőttivel.

Kazetták

Philips

forintért!

100 millió forintos árukészlettel nyitotta meg kapuit a múlt év végén a Philips elektronikai szaküzlet Budapesten, a Skála Metróban. A háztartási gépek bő kínálata mellett, szerencsére, gazdag a választék képmagnókból és színes televíziókból is, s mindez nem valutáért, hanem forintért!

Az üzlet mögött valójában egy 50 millió forintos tőkével létrejött vegyes vállalat áll, melynek tagjai az osztrák Philips Ipari Kft. (51 százalékos részesedéssel) és a Skála-Coop (49 százalékos aránnyal). A vegyes vállalat osztrák mérnök igazgatója egyben a Philips Keleti-Export-Import Társaság, az Ostimpex vezetője is – mely száz százalékban a holland Philips leányvállalata –, s ez a bécsi székhelyű cég határozza meg a vegyes vállalkozás marketingtevékenységét, üzletpolitikáját.

Amikor 1891-ben egy holland testvérpár létrehozta kis cégét, maguk sem hitték volna, hogy vállalkozásuk idővel akkorára duzzad, hogy majd 320 ezer embert foglalkoztat, hogy forgalma csaknem száz esztendővel később, schillingben, eléri majd a 350 milliárdot, s a világ hatvan országában kínálják cégük termékét. Azaz hogy hatvanegyben, mivel Magyarországon is megnyílt üzletük.

Lássuk a kínálatot! A képmagnók közül mind tudásban, mind árban kiemelkedik a VR 6880-as típusú, négyfejes, kétsebességes készülék, melynek frontrészébe beépítettek egy 6,5 centiméteres átlójú ellenőrző LCD monitort is. Ezen tetszés szerint három nyelven – angolul, németül vagy franciául – olvasható a kiírás, s látható a kiválasztott csatorna képe, vagyis mindaz, ami a géphez csatlakoztatott televízión. A magnó szolgáltatásai közé tartozik, hogy a hátralevő szalagidőt is képes kiírni, visszafelé normál sebességen is vetíti a képet, s szuper minőségű állóképet tud adni. 48 csatornára állítható be és egy hónapra előre 8 műsorra programozható. Ha a magnó nincs feszültség alatt memóriájában harminc napig képes tárolni programjait. Ára, szolgáltatásainak arányában 88 ezer forint.

A VR 6585-ös készülék hifi sztereó, hatfejes, kétsebességes, s 60 ezer forintba kerül. 45 ezer forint az ára a háromfejes VR 6396-os magnónak, 37 ezerért kapható a kétfejes VR 6180-as típus. Talán le sem kellene írni, hogy mindegyik videó VHS-rendszerű, infravörös távirányítóval vezérelhető, képminősége HQ (High-Quality), a magyar hangnormának megfelelő.

A Philips kazetták ára, más üzletekéhez képest ki-

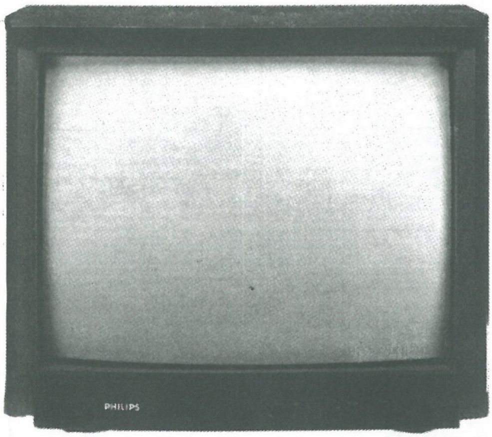

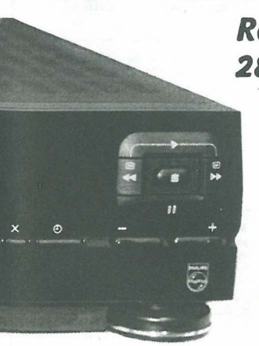
mondottan olcsónak tekinthető: az E 180 HG 360 forint, az E 195 HG 440, míg az E 240 HG 540 forintba kerül. (Jellemző, hogy az ugyanazon az emeleten lévő műszaki osztályon még a Philips bolt megnyitását követően is 590 forintért árusították az E 180 HG kazettát.)

A színes televíziók közül hat Philips típus kapható. Két 37 centiméteres képátlójú: a Philetta Color 1000 23 900 forintért és a Philetta Color 1201 típusú, 28 900 forintért. Mindkettőbe nagy fényerejű képcsövet építettek. A drágábbik változathoz infravörös távirányító is jár, mely a Philips képmagnókat is vezérli és kétszer annyi (40) program tárolható benne, mint olcsóbbik testvérében. A Smart-Set 2330-as 40 centiméteres képátlójú tv 33 ezer forintért vásárolható meg, a család többi tagja, a 2340-es 44 cm ∅-vel 38 ezerért, 55 centiméter ∅-vel 47 ezerért. E készülékek nagy fényerejű színes képcsöve sarkított, hatvan program megjegyzésére képesek. A megvásárolható televíziók királya a Royal Color 5597-es, melynek 70 centiméteres a képátlója. Csakúgy, mint a többi televízió, ez is digitális AFC-adókeresővel rendelkezik. Kilencven programot tud tárolni, két hangszórócsoportja a sztereó erősítő révén 15-15 watton tud megszólalni. A teletext vételére is alkalmas. A távirányítható tv ára 76 ezer forint.

A vegyes vállalat természetesen vállalja a készülékek szervizelését, Budapesten, a Kinizsi utcában hamarosan megnyílik szervizük. Egyébként valamennyi berendezésre 12 hónap garanciát nyújtanak. Még ebben az évben, Budapesten, önálló központot szeretne nyitni a cég melynek fő feladata az értékesítés és a javítás lenne. A Philips—Skála-Budapest Kereskedelmi Kft. egyébként nagykereskedelmi tevékenységet is folytat, de még az idén szeretne legalább öt saját üzletet is nyitni.

F. T.

Royal Color 5597
28 CE 5597

Szerviztájoló

A legjobb minőségű képmagnót is érhetik apróbb meghibásodások. A szakemberek nem győzik eleget hajtogatni, ilyenkor azzal tehetjük a legnagyobb kárt, ha magunk látunk neki a javításnak. Hogy könnyebb legyen ellenállni a kísértésnek, összegyűjtöttük jó néhány fővárosi szerviz címét és alapszolgáltatásait.

A fővárosi videoszervizek szolgáltatásairól

A szervíz neve, címe, telefonszáma	Nyitva tartás	A javítás módozata	Megjegyzés	Vállalási határidő
1. Elektromos Szövetkezet X., Pongrác u. 9. T.: 1575-634	H–Cs: 8–17 P: 8–16 Sz: 8–13	Garanciális és készpénzes javítás	Akai készülékek és a ritka típusok javításával nem foglalkozik.	10-12 nap
2. Elektromos Szövetkezet VII., Majakovszkij u. 19. T.: 1225.252	H–Sz: 7.30–16.30 Cs: 7.30–20 P: 7.30–15.30	Garanciális és készpénzes javítás	Olcsó, magánforgalomban behozott készülékek javítását nem vállalja.	1 hét
3. Kispesti Elektromos Gép- és Készülékjavító Kisvállalat XIX., Vöröshadsereg u. 93/95. T.: 1570-760	H–P: 8–16.30 Cs: 8–19 Sz: 8-13	Garanciális és készpénzes javítás	Mindenféle típust javít.	5 nap
4. Belvárosi Elektromos Gép- és Készülékjavító Vállalat VIII., József krt. 77/79. T.: 1138-496	H–P: 9–17 Cs: 9–20 Sz: 8–13 Telefonügyelet: reggel 7-től	Garanciális és készpénzes javítás	Mindenféle típust javít.	1 hét
5. Belvárosi Elektromos Gép- és Készülékjavító Vállalat VI., Bajcsy-Zsilinszky út 5. T.: 1426-193	H–P: 10-18	Garanciális és készpénzes javítás	Mindenféle típust javít.	1 hét
6. GELKA VII., Thököly út 21. T.: 1425-513	H–P: 8–16 Sz: ügyelet	Garanciális és készpénzes javítás	Mindenféle típust vállal.	5 nap
7. GELKA VIII., Százados u. 8–10. T.: 1135-663	H–P: 8–16	Garanciális és készpénzes javítás	Mindenféle típust vállal	3 nap
8. GELKA IX., Szamuely u. 47/49. T.: 1170-635	H–P: 8–16 Cs: 8–19	Csak készpénzes javítás	Csak 5 éven belül gyártott készüléket javít.	2 nap
9. GELKA IX., Ráday u. 16. T.: 1374-536	H–P: 8–18	Garanciális és készpénzes javítás	Mindenféle típust javít.	3 nap
10. RÁVISZ Szolgáltató Kisszövetkezet VI., Lenin krt. 94. T.: 1311-129	H–Sz: 9–16 Cs: 8–18 P: 9–15	Garanciális és készpénzes javítás	Grundig, Akai, Philips, magyar gyártmányú ITT készülékeket nem vállal.	5 nap
11. RÁVISZ Szolgáltató VIII., József krt. 38. T.: 1141-216	H–Sz: 8–16 Cs: 10–20 P: 8–15	Garanciális és készpénzes javítás	Minden típust javít.	Gar.: 8 nap, készpénzes: 2 hét
12. Ramovill V., Sörház u. 3–5. T.: 1182-004	H–P: 7–16.30 Cs: 7–15.40	Garanciális és készpénzes javítás	Magánforgalomból származó ritka típusokat nem vállal.	8 nap

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen közzétesszük magánszemélyek 100 szótagnál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Levélben kérhetik gyári vagy házilag felvett, de megunt műsoros kazettáik, valamint „üres" kazettáik, prospektusaik, televízióik, monitorjaik, képmagnóik, kameráik hirdetéseit.

● Panasonic MS–1 super VHS kamkorder táskával, kazettákkal, újonnan vámkezelve, sürgősen eladó. Tel.: napközben: 183-0442

●Eladó HIFI sztereó N 9003 T típusú Panasonic videórekorder. Irányár: 47 000 Ft. Németh Csaba, 3526 Miskolc, Kassai u. 54. IV/2. 15–16.30 óráig.

●Audioton VCR–23 DAD videómagnó ábrás magyar nyelvű kezelési utasítását 200 Ft-ért megküldöm. Puskás József, Kiskunhalas, Bocskai u. 7.

●Eredeti angol nyelvű, gyári vagy kifogástalan minőségű, egész estés Walt Disney mesefilmeket keresek. Müller György, 1024 Bp. Keleti K. u. 11.

●Sharp VLC–73 SA márkájú új, vámkezelt VHS–C kameraképmagnó eladó vagy gépkocsira cserélhető 8-szoros zoom, HQ, AF, 1/1000, SP–LP, 5 kazettával, tartozékokkal. Keresztury János, 2400 Dunaújváros, Tanácsköztársaság u. 12.

●Videó Magazinokat és műsort ajánlok megvételre vagy cserére. Jó kazetta- és képminőség, magyar hanggal. 6701 Szeged, Pf. 207

●Filmújdonságokat keresek, lehetőleg magyar hanggal: Amerikai nindzsa III, Karate Tigris III, Karate Kid III, Házibuli III, Bosszúvágy IV, Rendőrakadémia VI, keresem Cliff Richardtól a Nyári vakációt és az Abba c. filmeket. Kiss László, 5130 Jászapáti, Jókai u. 45.

●Robourból átalakított lakóautó eladó, ill. Panasonic NV MS 1 vagy NV M 7 vagy hasonló típusú kamkorderre, nyugati márkájú, mosdófülkés lakókocsira vagy autóvideóra cserélném értékegyeztetéssel. Pintér Géza, 6769 Pusztaszer, Petőfi u. 51.

●Eladó a Videó Magazin eddig megjelent száma néhány kivétellel és a Popcorn 1., 2., 3., 7., 8., 10., 11. száma, valamint 20 db videókazetta filmmel. Tel: 115-6998

●Keresem olyan Békés megyei videós ismeretségét, akivel filmet cserélhetnénk. Mód Nándor, Kondoros, T.: 289

●Videómagnóra cserélem vagy eladom a következő felszerelésemet: 1 db 4 csatornás keverő, 1 db 2 × 60 W-os erősítő, 1 db gyorsmásoló, 2 kazettás deck, 2 db 130 W-os hangfal. Bodor János, 2225 Üllő, Ócsai u. 66/a.

●Eladó egy 4 hónapos Panasonic NV–G12-es videó (3 fej, szuper állókép, lassítás, fényceruza, kódtáblázat). Kántor Gyula, 8360 Keszthely, Georgikon u. 27.

●ITT színes, eredeti NSZK tv 68 cm, távirányítható, arany színű, olcsón megvehető a Flórián üzletház BÁV fiókjában. Továbbá kiváló minőségű szexfilmeket keresek meg- vagy átvételre. Nagy István, 1024 Bp., Buday L. u. 5/b.

●Eladom a Depeche Mode: Live in Hamburg és David Bowie: Glass Spider I-II. műsoros videókazettákat, Szendrey Zsolt, 3501 Miskolc, Pf. 333

●Citizen–1200 mátrixprinter sürgősen eladó. Levélben érdeklődni árajánlattal: Bátorfi Zoltán, 5085 Rákóczifalva, Dózsa György út 17/a.

●VC A105 Sharp típusú videómagnó magyar nyelvű használati utasítása eladó. Vidos Nagy Leona, 1125 Bp., György A. u. 33. A/2.

●F10-es félprofi kamera, KT100-as szereléssel, esetleg NV180-as magnóval eladó. 111-7250/12 Perényi.

●Egyszer lejátszott videókazettáimat jó minőségű filmekkel elcserélném vagy eladnám. Keresek német nyelvoktatáshoz segédanyagot videón. Szabó László, 4312 Bogács, Arany J. u. 12.

●Keresem Hitachi VT-8E típusú videó kapcsolási rajzát. Gyovai László, 8000 Székesfehérvár, Rákóczi u. 33/c.

●Samsung SVX–303 és Sharp VC–A105 B videómagnó magyar nyelvű használati utasítása eladó. Vidos Nagy Leona, 1125 Bp., György A. u. 30.

●Videófilmeket cserélek. Különösen érdekelnének: Predator II., Mad Mission I-II. – hangalámondással és ezenkívül bármely kelet-ázsiai karatefilm, kizárólag feliratozva. Ruzsa István, 6728 Szeged, Csallóközi u. 26.

●Eladó 1 db Elin 6128 típusú videórekorder. Irányár 30 ezer Ft. Szükség esetén részletre is. Csere esetén érdekelne egy Commodore 64 + magnó + 2 db joystick + floppy. Értékkülönbözet esetén ráfizetek. Dezsőfi Gyula, 2700 Cegléd, Diófa u. 18.

●Eladó másfél éves, alig használt Philips hifi-sztereó (VR 6860) videómagnó összes opcióval (VPS, kábeltuner, inzert, dubbing, safety code stb.). Sebestyén Zoltán, 7030 Paks, Ifjúsági út 8. II/8.

●Családi okokból eladó 1 db videó és hifi állvány fémből, valamint angol és francia nyelvű videó-oktatókazetták irodalommal. Megtekinthető este. Szklena Ferenc, 1133 Bp., Vág u. 2/d.

●Megvételre vagy átmásolásra keresek jó minőségben felvett (vagy gyári) Michael Jackson-kazettát. Papp Mónika, 8900 Zalaegerszeg, Stadion u. 1.

●Eladó jó állapotban lévő Universum UR 2361 képmagnó és 24 db kazetta filmekkel, 40 000 Ft-ért. Molnár László, 1157 Bp., Erdőkerülő u. 10.

●Rendelkezem az alábbi videómagnók használati utasításával: Fisher VP-S, Elin, GoldStar, Audio-Ton VCR 51 DFD, Supra SV–1900. Postai utánvétellel megrendelhető. Farkas Éva, 6300 Kalocsa, Széchenyi u. 15.

●Keresek VHS rendszerű videólejátszót. Ugyanitt eladó 3 éves C–64 számítógép + magnó + 1500 program kazettán és lemezen + joystick + szakkönyvek, leírások. Csere is érdekel áregyeztetéssel. Bereczki Miklós 188-5265 este.

●Eladó 1 db Samsung SUX–303 1 éves videórekorder 23 000 Ft-ért és 1 db Philips UR–64H8 1 éves videórekorder 32 000 Ft-ért. Csuka Tibor, Debrecen, Böszörményi u. 35.

●Eladó kamerához 0,5-ös nagylátószögű előtét, japán, új, 46-49-52 mm-es csatlakozással. Makai, 2252 Tóalmás, Fő u. 62.

●Keresem jó minőségben, magyar hanggal, csere vagy megvétel útján a következő filmeket: Predator II., Red Scorpio, Blood Sport Ghostbusters II., Rocky V., Cyborg, Ninja: American Warrior, Highlander II., Vindicator, Barbár testvérek, Ultra Force részeit. Lista is érdekel. Kopácsi Zoltán, 8400 Ajka, Széchenyi u. 88.

●Keresem megvételre alámondással, jó minőségben az alábbi filmeket: Airplane II., Csillagok háborúja (paródia), James Bond Holdkelte, Indiana Jones III., Kamikaze, A nagy zsákmány (Belmondóval), Batman, A jó, a rossz és a csúf, valamint Cicciolina-filmeket is vennék. Samu István, 9200 Mosonmagyaróvár, Árvácska u. 18.

●Eladó ITT digicontroll UR 3946 sztereó videómagnó, 18 hónapos, keveset használt, újszerű állapotban. Irányár: 43 000 Ft. Tóth István, 3300 Eger, Hadnagy u. 4.

●Commodore 64-es programokat cserélnék kazettán. Telefon: 26/55-536, 17 órától.

●Keresek átvételre térítés ellenében Michael Jacksonnal kapcsolatos, jó minőségű videófelvételeket. Minden kis apróság érdekel. Csere is lehetséges. Bognár Ildikó, 8000 Székesfehérvár, Toronysor 11. 4/3.

●Keresem a Nyolcadik utas a halál c. filmet magyar hanggal cserére vagy megvételre. Hrabovszki Károly, 5712 Szabadkígyós, Lenin u. 12.

●Videókamera (Blaupunkt) hordozható videómagnóval (audio dub, insert) külön feliratozóval, szövegszerkesztővel (több betűnagyság és szín), videólámpával, tartozékokkal eladó. Tel.: 38/12-021

●Eladó egy Orion SE–260-as erősítő fekete előlappal. Ára 6000 Ft. Németh Norbert, 9023 Győr, Nagy I. u. 29/b. Tel.: 26-640 vagy Budapesten: 137-6923

●Különböző karate oktatófilmeket keresek másolás céljából. Továbbá keresem a Vér sport, Police Academy VI., Karate tiger III. c. filmeket magyar hanggal. C–64-es programokat cserélek lemezen és kazettán, jó minőségű filmekért is. Programlistát kérek és küldök. Kántor Gábor, 3950 Sárospatak, Szalontai u. 13.

●2-szer 200 W-os (sinus) végfok garanciával videómagnóra, monitorra vagy kamerára cserélhető. Ürmös István, 8200 Veszprém, Tiszafa u. 28. Tel. délelőtt: 80/26-866, 29-es mellék.

●Panasonic M5 kamkorder kofferral, tartozékokkal, valamint Saba 6A10 hifi-sztereó asztali videómagnó jutányos áron eladó. Tel.: 156-8412

●Szinkronizált videófilmekért cserébe Commodore +4-es programokat adok. Videólejátszóért cserébe C–16 (64 kB) számítógépet adok könyvekkel, joystickkal, 800 db (20 db kazettán) gépkódos programmal vagy egyben eladom. Kövecs Antal, 6000 Kecskemét, Reviczky u. 4.

●Eladásra kínálom Grundig VS 200 tip. forgófejhibás videómagnómat. Ára megegyezés szerint. Pandur Lajos, 5300 Karcag, Kátai G. u. 13.

●Eladó a Hi-Fi Magazin 1–22. száma és egy Onkyo TX 7220 receiver kedvező áron. Pálinkás László, 1016 Budapest, Mészáros u. 28.

●Keresem az eddig megjelent James Bond-filmeket jó minőségben, valamint a Ghostbusters II., Indiana Jones III., Batman, Coctail, Blind Date c. filmeket, továbbá képlemez-tulajdonosok ismeretségét. Olasz Zsolt, XXI., Budapest, Ady E. u. 13–15. Tel.: 114-7772

●A Videótechnika 1–5. példányai eladók darabonként 60 Ft-ért. Klivényi Tibor, Szeged, Kossuth L. sgt. 5. Tel.: 62/15-910

●Eladó egy Fisher FVH-P20S garanciális videó és egy új Citizen–1200 grafikus nyomtató ármegegyezéssel, esetleg csere S-VHS vagy Panasonic NV F70EG-re, csak új állapotban. Ács Károly, 8111 Seregélyes, Münnich F. u. 70. Tel.: 22/12-890 3829-es mellék.

●Toshiba 560 BXB 22 képcsőhöz eltérítőtekercset keresek. ZX Spectrumhoz Eprom-égetőt adnék (2716-27128) Commodore 1541-es floppy-illesztőért. Zsiros György, 3016 Boldog, Árpád u. 3.

●Videóstársak! Idegen nyelvű (angol, német) filmek magyar szövegű feliratozásának lehetőségét keresem. Továbbá keresem megvételre vagy csere útján a Szombat esti láz, a Ház I-II., A mocsári szörny I-II. és az Exodus c. filmeket. Hegyi István, 3000 Hatvan, Mező I. u. 3. Tel.: 38/11-417

●Eladó házilag felvett, közepes minőségű VHS videókazetta (max. 1200 Ft/db): Living Death, Carrie, Evil Death, Plutónium, Ultra Force, Demons, The Man, Anthony, Humanoid Defender, Galaxy of Terror, Karate Tiger, Lady Avanger, Dina Mike, Aliens II. stb. Kővári Csaba, 2400 Dunaújváros, Munkácsy M. u. 4.

●Eladó egy garanciális, szupersarkított, 51 cm-es Toshiba 215R 8W színes televízió. Cseh Béla, 7632 Pécs, Sarohin t. u. 56.

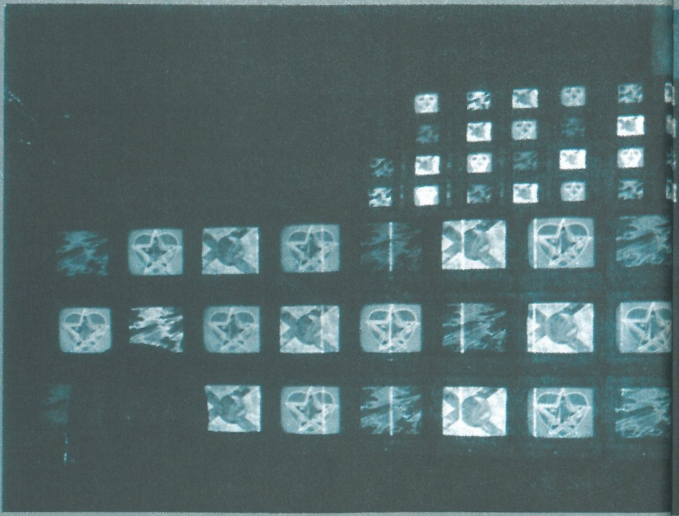
●Condor videórekorder 28 000 Ft kp-ért, valamint Aiwa F770 deck 33 300 Ft-ért és Orion ST 240 (fekete) 5000 Ft-ért eladó. Mészéros Szilárd, 2840 Oroszlány, József A. u. 57.

●Funai PAL rendszerű lejátszó videómagnót cserélnék utánfizetéssel Commodore 64-es számítógépre és tartozékaira. Tel.: 52/61-665

●Keresem felvételre jó minőségben, angol vagy magyar alámondással az alábbi filmeket: Poltergeist I-II., Nightmare on Elm Street I-III., The New York Ripper, The House I-II., Blue Velvet, Hot Bubble Gum I-IV., Texas Chainsaw Massacre I-II., Caligula, Behind the Green Door, Body Heat, Evil Dead I-II., Creepshow, Crimes of Passion. Nagy Zsolt, 1111 Budapest, Lágymányosi u. 12.

A Videovil

New York, Amerikai Mozimúzeum

1988 szeptemberében, nyolcévi előkészület után nyílt meg New York Queens negyedében a Paramount Picture filmstúdió egyik épületében az Amerikai Mozimúzeum. Ebben az épületben, ezekben az utcákban a húszas évektől készítenek filmeket, tévéshow-kat mind a mai napig. A három szinten filmtörténeti kiállítás, videóművészeti alkotások, film- és videóvetítések, előadások és videó-játékterem várja a látogatókat.

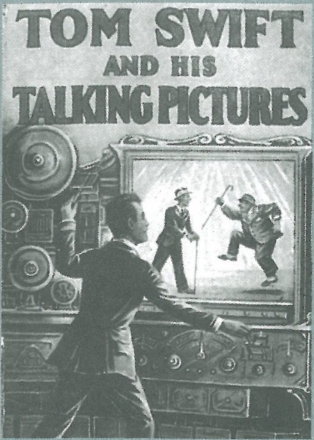
A múzeum meglehetősen különbözik a világ hasonló mozimúzeumjaitól, mivel itt nem gyűjtenek filmeket, videókat, csak bemutatják azokat. Ellenben gyűjtik mindazokat a tárgyakat, amelyek a mozgókép anyagi kultúrájához tartoznak: technikai felszereléseket, ruhákat, díszleteket, játékautomatákat, egyszóval azokat az eszközöket, melyek részesei a mozi és a televízió fejlődésének.

A múzeumban két moziterem van. Az egyik 200, a másik 70 férőhelyes. Itt láthatók az első némafilmek, dokumentum- és animációsfilmek, a legutolsó kísérleti filmek és természetesen a videók. A nagymozi bejáratánál Marilyn Monroe-szerű papírfigura fogad, székei Nofretetét ábrázoló vászonnal borítottak, a terem hungarocell szobrai egyiptomi szfinxek – hollywoodis őrület mindez. A moziban egyaránt vetíthetnek 70, 35, 16 mm-es és szuper 8-as filmet, valamint mindhárom (PAL, SECAM és NTSC) rendszerben videókat. Mindkét moziban „Behind the screen" címmel találkozhatnak a nézők a film alkotóival: rendezőkkel, vágókkal, operatőrökkel, színészekkel.

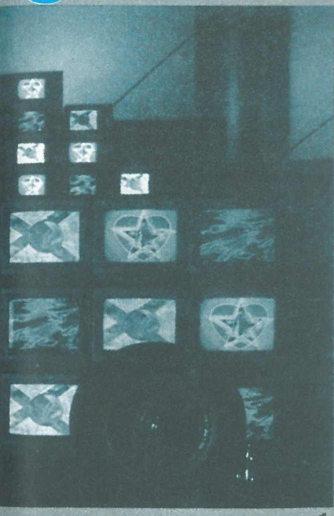
A múzeum egyik fontos feladatának tartja, hogy ide vonzza a gyerekeket, különösen a felső tagozatos diákokat. 1988-ban például az összes New York-i felső tagozatost ingyen engedték be. 375 ezren (!) jöttek el. A Művészek Nemzeti Alapítványa 300 ezer dollárral támogatta ezt az ötletet.

Az oktatásban fontos szerep jut a mozgóképeknek: a tanulókat szakértő kalauzolásával vezetik végig a múzeumon; tantervet dolgoznak ki a filmművészet technikai, társadalmi és művészeti ismereteinek átadására; a múzeum vállalja a tanárok továbbképzését is, s segítenek a helyi iskoláknak saját, egyéni tantervet kidolgozni szerte az Egyesült Államokban, figyelembe véve a helyi sajátosságokat. Ezenkívül a gyerekeknek mindig ingyenesek a „Behind the screen" beszélgetések, közönségtalálkozók.

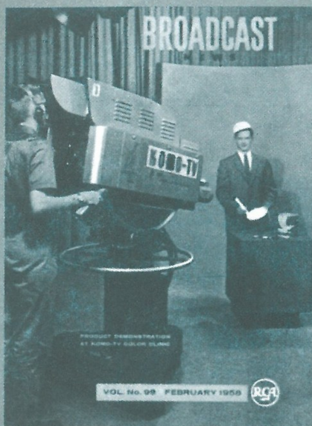
A harmadik emeleti videójáték-terem tavaly júniustól fogadja elsősorban ifjú látogatóit. A két kiállítási darabon – a *Computer Space*-en és a *Pong*on kívül vagy húsz videójátékkal szórakozhatnak a látogatók.

ý A videoBAN
magazin

1.

2.

3.

1. Nam June Paik: Get Away Car – Menekülő autó (1988)

2. Készül a televízió-híradó – 1958-ban

3. Nam June Paik, a videóművészet forradalmasítója

A Computer Space a világon az első, érmével működő videójáték. 1971-ben készítette Nolan Bushnell, aki később a – nálunk a tv-ből ismert – Pongot is kitalálta.

Ezt ketten játszhatják: a mozgó labdát egy függőlegesen mozgatható vonal segítségével kell az ellenfél térfelére juttatni. Bushnell e játékot 1972-ben mutatta be Californiában.

Hogy miként kerülnek a videójátékok a mozimúzeumba? A kiállítás vezetői szerint azért, mert szoros a kapcsolat: mind a formátum, mind a képi látvány miatt. Sok játék egyenesen a moziból és a televízióból ered, így például a Star Wars vagy a Tron című videójáték is. Így ezeket bizonyos értelemben a legújabb kortárs alkotásoknak tekintik.

Az állandó videóinstallációk közül külön a múzeum megrendelésére készült a megnyitóra a videózás pápájának, Nam June Paiknak munkája, a Get Away Car. Paik 65 monitorból egy autóformát épített fel, s a monitorokon olyan képeket vetít, amelyeket az ember autóból ülve észlelhet.

A múzeum másik állandó videóinstallációja Jim Isermann tv-hajója, lélekbe markoló kommentár a hatvanas évek televíziónézési szokásairól, a tévénézők környezetéről. A hatvanas évek Amerikájának polgárlakásában, színes nejlonokkal bevont, kocka alakú ülőbútorok között pöffeszkedik a tv-készülék, amely mai reklámokat sugároz. Így tehát nem is csoda, ha az évtizedforduló látogatója is szívesen pihen meg a fotelban.

A még csak most épülő negyedik szinten a tervek szerint berendeznek majd egy mini tv-stúdiót egy animációs stúdióval, blue-box szobával – amit a nézők természetesen kedvük szerint használhatnak majd...

Kopper Judit

A Videóvilág 35–40 perces műsora minden hónap utolsó szombatján látható a késő délutáni órákban, az MTV 1-es programján. Szerkesztő: Kopper Judit, rendező: Sólyom András.

Film- és videóvásár Milánóban

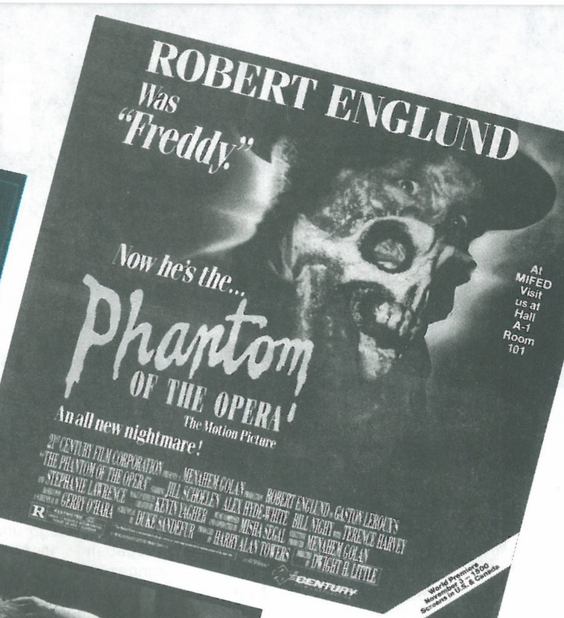
Válságban van a világ harmadik legnagyobb nemzetközi filmkereskedelmi központja, a milánói MIFED (Mercato Internazionale di Film e Documentoris). A múlt év végén már 56. alkalommal rendezték meg a vásárt, melyet azért időzítettek az őszre, mert ekkora már többnyire elkészültek a stúdiók az év végi filmkínálattal. A szervezők pontosan tudják, hogy az igazi nagy produkciókat a cannes-i fesztiválra időzítik, tehát a MIFED inkább a filmszakma hétköznapjainak tükre.

Óriási viták folynak arról, van-e jövője a B kategóriás filmek piacának. Már az is kérdés, mi a különbség az A és B kategória között. Az általánosan elfogadott nézet szerint másodosztályú az a film, amelynek költségvetése nem haladja meg a 15 millió dollárt és nincs benne egyetlen olyan ismert ember sem (szerző, rendező, színész), akinek a neve önmagában is garancia a sikerre. Ezt az egyszerűnek látszó elvet azonban a tények lépten-nyomon megcáfolják. Ha például Gabriel Axel 1988-ban a *Babette vacsorája* című filmjével elnyerte a legjobb külföldi filmnek járó „Oscart", akkor az idei *Christian* más neves rendező műve.

A B-filmeket az utóbbi években valójában nem is mozikba szánják. Ezek a szerényebb kiállítású kaland-, horror-, akció- és szexfilmek a videópiaci robbanás óriási kráterét voltak hivatottak kitölteni. A robbanás visszhangja elült már, s a fejlettebb országokban elmúlt az a lázas igyekezet, amellyel az „éhes szemeket" próbálták jóllakatni. Telítődött a piac, már a távol-keleti nézők is igényesebb filmekre vágynak, Kelet-Európa pedig – noha még nagy lehetőségnek számít – a tőkehiány miatt szóba sem jöhet. (Egyes országokban a kultúrpolitika is feltartóztatja az áradatot.) A MIFED tehát éppen egy túltermelési válság miatt beteg, mivel nincs kereslet a B-filmekre. Ha pedig az árak lejjebb szorulnak, egyes stúdiók és forgalmazók végképp tönkremennek.

A felszínen persze mindebből semmi sem látszik. Igaz, hogy a nagy hollywoodi stúdiók csupán egy-egy szerény kis irodával képviseltették magukat, s nem küldtek filmet bemutatásra, a kisebbek viszont még százával szerepeltek. A törpék között azonban akadt óriás is. Így a Menahem Golan által idén alapított 21th Century Film elnevezésű vállalat, amely A kategóriás produkciókkal is jelentkezett, hogy elfoglalja az őt megillető helyet. Százötven filmből álló kínálatukból a két legnagyobb produkció magyar vonatkozású is, hiszen egyes munkálatokat nálunk végeztek: a *Phantom of the Opera* és a *Mach the Knife* című alkotásokét. A Cannon, melynek egyedüli tulajdonosa maradt Yoran Globus a régi kínálattal, tucatnyi új filmmel jött a MIFED-re, ám egyik újdonsága sem keltett feltűnést. Beolvadtak abba az óriási kavalkádba, amely mintegy 10 ezer négyzetméteren hömpölygött 271 stand körül. Több mint négyezer kereskedő vadászott árura vagy vevőre, de többnyire nem a vetítőtermek körül. Pedig lett volna mit nézni: a négytucatnyi mozi-

teremben hét nap alatt 935 filmet vetítettek, s volt néhány, amelyet többször is. A vetítőhelyek többnyire kongtak az ürességtől, csak a nagy hírveréssel beharangozott filmekre áradt a szakmai közönség, két tárgyalás között kikapcsolódni. Telt házzal ment a *Nightmare On Elm Street* legújabb része, és a *Halloween* ötödik epizódja. A távol-keleti vásárlók és eladók illedelmesen megnézték egymás filmjeit, ritkán lehet vetítéseiken idegen arcot látni.

A művészfilmek szinte elvesztek az egyéb filmek óriási özönében. A magyar vásárlók azonban szerencsésen rátaláltak néhány érdekes alkotásra. Lina Westmüller *On a Moonlit Night* című filmje valószínűleg nagy port ver fel majd nálunk is. Az AIDS-témával kacérkodó újságíró (Rutger Hauer) botrányos jelenetek után rájön, hogy valóban HIV-fertőzött, s ettől kezdve pokoli visszavonulásba kezd. Otthagyja családját (Nastassja Kinskit) és összeköltözik egy ugyancsak AIDS-es üzletasszonnyal, hogy kibekkelje a hátralévő időt.

A Kinski-család egy másik filmmel is jelen lesz a magyar vásznakon: a Helikon megvásárolta a Paganini életéről szóló, Klaus Kinski rendezte filmet. Korábban, a cannes-i fesztiválon vette meg a MOKÉP Emir Kusturica remek filmrománcát, a *Time of Gypsiest*, melyet azért volt érdemes Milánóban újra látni, mert a mese egy része éppen ebben a városban játszódik. Varázslatos képeket láthatunk az álmaival, istennel és a világgal viaskodó, a Rend szabályaival folyton harcban álló nép ünneppé magasztosuló hétköznapjairól.

A cseppet sem vásári filmek között akadt néhány alkotás, amely a film és a videó kapcsolatát állította középpontba. Wim Wenders Párizsban készült portréfilmje *(Aufzeischnungen zur Kleidern und Städten)* nem csupán Yamamkról, a világhírű japán divatkreátorról szól, hanem magáról a portrékészítésről is. Miközben forog a film, párhuzamosan videókamerával is veszi az eseményeket és kiderül, hogy más képet mutat a két rendszer. A videó a filmnél sokkal lényegre törőbben ragad meg a részleteknél, mint a film, amely pompásan fogyasztható táblát mutat. A töredezett világ képeivel és az elektronika fővárosának hű tolmácsa a videó. Hozzá képest a film, még ha jelen idejű is, csupán üzenet a múltból. A *Play Me Something* című nagy sikerű regény filmváltozata is inkább dokumentumszerűen épül fel, a fekete ruhás alak meséje azonban ragyogó színekkel elevenedik meg a fekete-fehérré fakult emlékek között. Az emlékek és a hétköznapok világa egyformán szürke, csak az álom, a lehetőség képei színesek. A történet végén, amikor a hallgatóság szétszéled, egyikük szekérre száll, s a szekéren szerteszórt elektronikus roncsok között vakítóan ragyog a képernyő, rajta a velencei mese (lehetne akár milánói is). S ahogy egyre távolodik a szekér, csodálatos módon már csak a képek emléke süt át a tejfehérré sűrűsödő ködön.

Csörögi István

Szerkeszti: **Csörögi István**

Hírözön

Szex a fizetőcsatornán

A *Szex, hazugságok és videószalagok* című cannes-i díjnyertes film az Egyesült Államokban eddig 13 millió dollár bevételt hozott, ami európai művészfilm esetében szokatlanul nagy összeg. 1990 második felében a Showtime és a The Movie Channel fizető tévétársaságok ajánlólistáján szerepel majd a film.

Nicholson új filmje

A *Kínai negyed* című film a vízről és a szárazföldről, a régen várt folytatás, a *Two Jakes* pedig az olajról és a szárazföldről szól. Ismét Jack Nicholson játssza a cinikus nyomozó, Jack Gitten szerepét, aki megpróbál *A Sáska napja* világában megélni. A főszereplő-rendező Nicholson komikus figurának tünteti fel magát. „Ebben a filmben több lesz a humor, mint a Kínai negyedben" – nyilatkozta a film társproducere, Harold Schneider.

*

A Denevérember zavarórepülése

Aggódtak a japán mozisok, hogy a *Batman* amerikai videómegjelenése veszélyeztetheti a pénztári bevételeket. A novemberi fordulóig ötezer klubmozit nyitnak Amerika-szerte olyan kis településeken, ahol hagyományos filmszínházak üzemeltetése nem lenne gazdaságos.

Vissza a jövőbe I., II., III...

Elkészült a *Back to the Future* második része. Michael J. Fox ott folytatja a történetet, ahol 1985-ös nagy sikerű alkotásában abbahagyta, s 2015-ben néz utána gyermekhősei sorsának. A XXI. század azonban nem tűnik túlságosan szórakoztatónak és vidámnak, ahol az ember a legjobb amit tehet, hogy saját tévéjével cseveg. „Van néhány kedvesen bolondos ötletünk a jövőről" – mondta Frank Marshall, a film egyik producere. Ezzel párhuzamosan a stáb már forgatja a harmadik folytatást is, amit a jövő nyáron szeretnének bemutatni.

*

Meryl Streep, a csábító

Különleges szereposztással találkozhatunk a most elkészült *She Devil* című filmben, melyben Meryl Streep mint romantikus regényírónő szembekerül Roseanne Barr-ral miután megszökött annak férjével, akit Ed Begley Jr. alakít. Barr megpróbálja pokollá tenni az új pár életét, ennek ellenére „ez a film nem teljes egészében vígjáték" – állítja Susan Seidelman rendezőnő. (A *Kétségbeesetten keresem Susant* című Madonna-film alkotója), majd így folytatja: „Elragadó, de hétköznapi embereket láthatunk a vásznon, akiknek látszólag mindenük megvan..."

Következő számunk tartalmából:

Intim videó

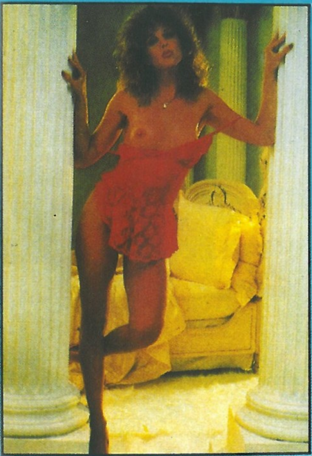
Cicciolina magyar filmben

Éves sikerlisták

TESZT:
Akai VS 465 EDG, Panasonic NV–L25, AKAI–ETRON

Tv-Playboy

Éjszakánként, 23 óra 15 perces kezdettel a La Cinq nevű francia tévéállomás magazin jellegű műsorában a *Playboy* képei elevenednek meg a képernyőkön.

*

Miközben Kylie Minogue a brit Stock–Aitken–Waterman hármas „neveltjeként” továbbra is ostromolja a világ popslágerlistáit, Chris Thomson rendezésében ismét filmszerepet vállal. A romantikus szerelmi történetet Mac Gudgeon forgatókönyve alapján forgatják Ausztráliában, *Vétkesek* címmel. A szerető szerepét Charlie Schlatter alakítja.

*

A Sonyé a Columbia Pictures

Szenzációs üzleti akcióval „foglalta el” a Sony Amerika egyik legnagyobb filmgyártó és forgalmazó stúdióját, a Columbia Picturest. A nagy feltűnést keltő „bevásárlás” elsősorban a rivális óriás, a JVC túlszárnyalására szolgál. Mint már hírül adtuk, a JVC új stúdiót alapított Largo Entertainment néven, 100 millió dolláros induló tőkével. Az új társaság Laurence Gordon irányításával évi három-öt új filmet készít majd. A Sony a Columbia felvásárlásával egy csapásra 2700 mozifilm és 23 ezer (!) televízióműsor jogtulajdonosa lett.

A Columbia új üzletpolitikájának kialakításával a Batman producereként világhírre szert tett Guber–Peters párost bízza meg. A pénzügyi filmzsenik egyelőre a Warnerrel állnak szerződésben, s új feladatkörük betöltéséhez előbb ezt a megállapodást kell felbontaniuk. A Sony a perköltségen túl hajlandó kártérítést fizetni a Warnernek, s 200 millió dollárt kínál Peter Gubernek és Jon Petersnek, ha elvállalják a Columbia Pictures vezetését.

*

Míg a magyar mozikban az *Angelheart* (Angyalszív) című filmben arat sikert Mickey Rourke, addig Brazíliában forgat az átdolgozott William Wyler-krimiben, az *Egyik nap mint a másik*-ban Humphrey Bogart egykori szerepét alakítja – vagyis egy gazembert.

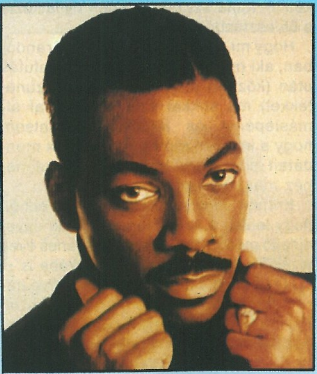
Kathleen Turner Michael Douglasszel az oldalán ígéretes párost alkot. A *Rózsák háborúja* után ősszel negyedik közös vállalkozásukba fognak, produceri és színészi szerepkörben. Kathleen detektívet alakít, aki magát férfinak álcázva akarja leleplezni a gyilkost. A krimit Davis Anspaugh rendezi *Hardboiled* címmel.

*

Eddie Murphy – japánul

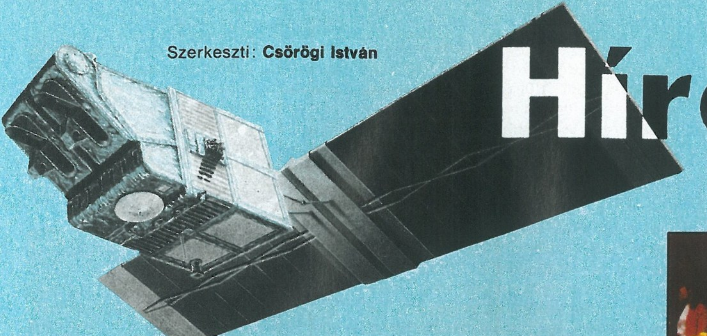
Egy új Celica autómodell reklámfilmjében láthatja a japán tévénéző napjában többször is a botrányairól és filmszerepeiről egyaránt ismert amerikai sztárt. A fekete bőrű színész a hitelesség kedvéért japánul mondja el a hirdetés szövegét.

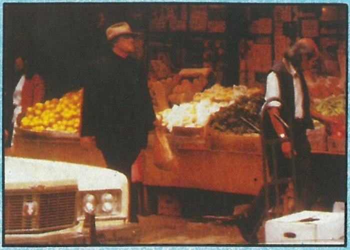

Vidiszendvics

Szokatlan reklámszövetséget kötött a Vestron Video a McDonaldsszel. A New York-i gyorsbüfében az „óriásszendvics”-fogyasztói igen kedvezményes áron, 5,99-ért (USD) választhatnak három 45 perces, gyermekeknek szóló rajzfilmkazetta közül. A *Paff a bűvös sárkány* az akció egész időtartama alatt kapható lesz, míg a *Mr. Mom* csak az első két héten, a *Hoosiers* pedig a második kéthetes periódusban bővíti a McDonalds választékát.

Hírözön

Brando fogyaszt és korcsolyázik

„A színészszakma egyetlen szakaszában sem fontos, jelentős. Olyan hivatás, amely sehová sem juttat. Este 6-kor egyszerűen kikapcsolok. Egyetlen ok miatt dolgozom Hollywoodban: nincs erkölcsi erőm, hogy visszautasítsam a pénzt. Filmsztáron kívül más nem engedheti meg magának, nem keres eleget ahhoz, hogy szigetet vegyen magának és ott nyugodtan megüljön a fenekén" – mind ezt nemrégiben nyilatkozta a 65 esztendős sztár.

Hogy mi a lenyűgöző Marlon Brandóban, aki majd 40 éves filmes pályafutás után (közben jelentős művészi szünetekkel) ma sokkal szívesebben fal almáslepényt és jégkrémet, mintsem hogy a kamera előtt párbeszédek mondatait dörmögje, amiket ráadásul nehéz megjegyezni?

Brando soha nem csinált titkot abból, hogy lenézi a filmes ipart – mégis egyedülálló módon átmentette az ötvenes évek lázadó szellemét kövér korszakába is.

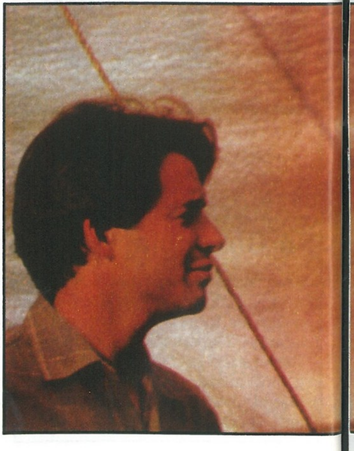
Ha tízéves szünet után egyszerre három vállalkozásban is dolgozik Marlon Brando, miután utolsó filmjei (A képlet, Apokalipszis most, Superman 1) főként arról ismertek, hogy Brando elsősorban távollétével tündökölt: összesen alig több mint fél óra hosszat volt látható, ugyanakkor (mindenekelőtt a nevéért) 10 millió dollárt fizettetett magának.

Meglepő, mennyivel szelídebben jelenik meg Brando azoknak a producereknek kommentárjaiban, akik most kerültek vele kapcsolatba. Nyilatkozatot nem ad sem talk-show-ban, sem másutt. A szóbeszéd szerint az elhízott sztár egykori ügynöke és rendezőnője beszélte rá, vállalja el az ügyvéd szerepét az *A Dry White Season* című filmben. A dél-afrikai Andre Brink regényéből készült sztori egy fehér tanárról

Marlon Brando ismét főszerepet vállalt! Andrew Bergman rendezésében, a The Freshman (Az újonc) című filmben játszik, többek között Maximilian Schell-lel az oldalán. A bemutató idén ősszel várható.

Tangó a jé

gen

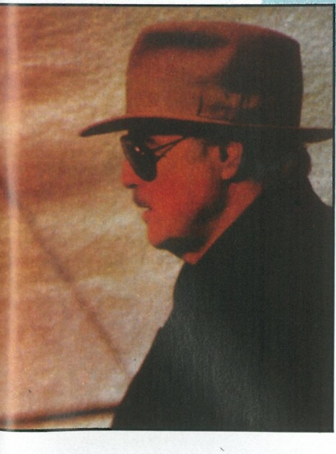
(Donald Sutherland) szól, aki kutyaszorítóba került, amikor fekete diákok érdekében szembeszállt a rendőrséggel. Brando politikai elkötelezettsége – elsősorban az indiánok mellett – közismert és magyarázza döntését is. Ügynöke ugyan nem hozta nyilvánosságra, mennyit keresett Brando e filmmel, azt azonban igen, hogy a gázsit az apartheid elleni küzdelem céljaira adományozza.

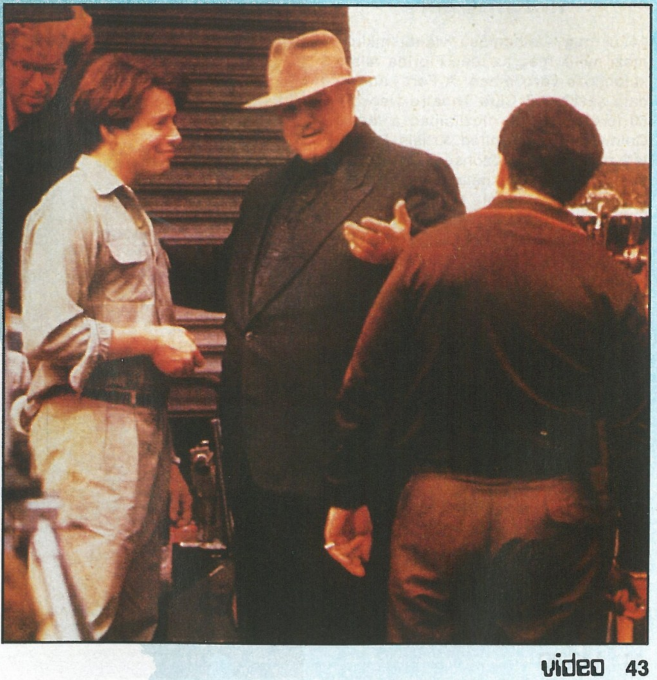
Második vállalkozását Brando maga írta, és a főszerep eljátszása mellett ő a producer is. A *Jericót* Mexikóban készítették: a film egy CIA-ügynökről szól, aki Latin-Amerikában kábítószer-háborúba és politikai bonyodalmakba keveredik. A rendezést barátja, Donald Cammel vállalta.

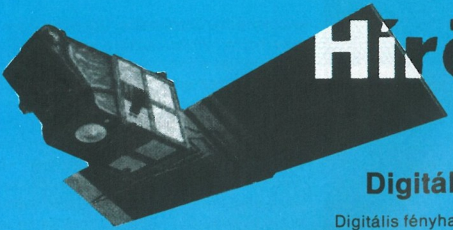
Tavaly június óta Marlon Brando New Yorkban és Torontóban forgat *The Freshman* címmel egy vígjátékot. Brando jócskán lefogyott a mozi iránti újra fellángoló vonzalma miatt. Munkamorálja komolyságát bizonyítja, hogy egy filmbéli jelenet kedvéért korcsolyaórákat vett New Jerseyben. A The Freshmanben New York-i gengsztert játszik, aki egy reményteljes filmes palántának szerez mellékállást. A történetet komédiának írták, de komolyan játsszák.

Hogyan, miként sikerült Brandót rábeszélni egy komédiára? „Úgy ment, ahogy a filmszakmában általában szokott" – vélekedett a rendező tárgyilagosan és szerényen: „elküldtem neki a forgatókönyvet – és tetszett neki".

Brando egyébként a rendező Andrew Bergmant és a producer Mike Leibellt meghívta saját, csendes-óceáni kis szigetére és egy hét beszélgetés után vállalta el a filmszerepet.

Hírözön

Az új sztár

Michelle Pfeiffer, Hollywood 31 éves új sztárja most Moszkvában forgat. John le Carrés kémregényéből készítenek filmet, és ő játssza az orosz hősnőt. Újra szívós fiatal nőt alakít, ismét egy olyat, aki végül is veszít. És ismét csodaszép. És ismét elvált.

Pfeiffer 2100 dollárt keres óránként. Azt állítja, hogy filmes karrierje előtt kedvére való volt az is, amikor 3,50 dollárért dolgozott egy szupermarketben. Nem szeszélyes, erős, és az alsó középosztály egészségével „megáldott". Az elvált, elővárosi nők átlagmodellje, aki a 80-as években leváltotta a filmet uraló végzetes ártatlanságot.

Digitális filmhang

Digitális fényhangrögzítési eljárást dolgozott ki az Optical Radiaton Corp. és az Eastman Kodak Co. A forradalmian újszerű technika segítségével közvetlenül írhatják a mozifilmre a digitálisan rögzített hangot. Az ORC által kifejlesztett speciális kamera a Kodak újfajta negatív- vagy nyersanyagára kódolja a digitális jeleket.

*

A VH–1 taktikát vált

Az amerikai Music Television leányvállalata, a VH–1 úgy döntött, csökkenti a videóklipek és szolgáltató műsorok sugárzásának adásidejét, s helyettük nagyobb lélegzetű műfajokat, elsősorban filmkomédiákat részesít majd előnyben. A műsorpolitikai váltással a középgenerációt, a 30–40 évesek népes táborát kívánja meghódítani a korábbi tinikedvenc csatorna.

*

HDTV klubmozik

14 új nagy felbontású videófilmklubmozi nyílik még az idén Florida állam különböző városaiban. A Fort Lauderdale székhelyű Club Theatre Network 50 férőhelyes kis mozijaiban a Metro Goldwyn Mayer/United Artists filmjeit láthatja majd a közönség. A videókiadás ugyanis egy héttel megelőzte a tokiói filmbemutatót, s joggal féltek, hogy az illegális videóimport csökkenti a nézőszámot. A film az aggályok ellenére is hatalmas sikert aratott a japán mozikban.

*

A hosszú életű Keresztapa

Immáron biztos a gyakorta felröppentett, azután újra meg újra megcáfolt hír: Francis Ford Coppola folytatja a *Keresztapa* című filmet! November 15-én kezdték meg a történet folytatásának forgatását Rómában. A forgatókönyvet Mario Puzo írta és a főszerepet Al Pacino alakítja. A film producere, aki nem más, mint maga Coppola, 30 millió dollárt szán a műre.

Florence, a színésznő

Florence Griffith Joyner, a vonzó külsejű szöuli olimpiai aranyérmes bajnoknő a Nippon Television *Fényes hajsza* (Splendid Pursuit) című drámájában színésznőként is bemutatkozott. A mű a csónakokon menekülő vietnamiak nehézségeiről szól. A hírek szerint Florence ezért a szerepért 140 ezer dollárt kapott.

*

Webber filmezni fog?

Andrew Lloyd Webber, a *Macskák* és *Az operaház fantomja* nagy sikerű szerzője komolyan fontolgatja, hogy 1993-ban, amikor szerződése a Really Useful Grouppal lejár, eredeti filmmusicalt fog írni. A zeneszerző egyetlen aggálya: a filmzene hangzásának gyenge minősége a mozikban. Véleménye szerint még nem eléggé térhatású a sztereó technika, márpedig zenei filmek élvezetéhez ez elengedhetetlen.

*

Szovjet magántévé?

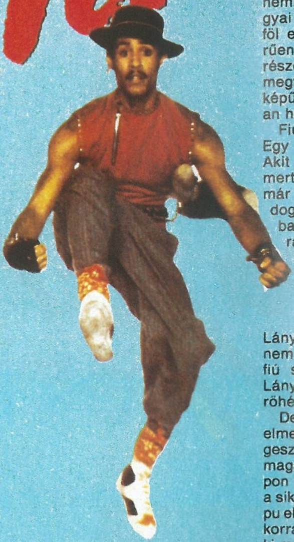
Leningrádban, a Szovjetunió második legnagyobb városában független tévétársaságot készül alapítani Vladimir és Tanya Abramov, akik az állami tulajdonú városi tévé munkatársai voltak. A Nika TV közérdekű műsorokat és reklámokat fog sugározni. A pénzügyi forrásokról csak annyit lehet tudni, hogy 5 millió dollár nyugati kölcsönt szándékoznak felvenni japán műszaki berendezések vásárlására.

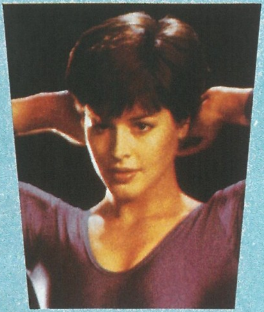
Graffiti

MOZI

Budapest
VIII., József krt 63.

Breakin' és társai

Imádom a karriertörténeteket. Pontosabban: imádom a zenés-táncos karriertörténeteket. Egészen pontosan: imádom a hollywoodi zenés-táncos karriertörténeteket.

Mert ott általában mindenki lent kezdi. Ez jó, ez ismerős. És általában mindenki fönt fejezi be, gazdaságban, boldogságban, sikerben és egyáltalán. Ez is jó. Mert nem ismerős. Mert lehetetlen. Mert mese. Imádom a meséket. Ha futószalagon és hasonló kaptafára gyártják is őket.

Itt van például a *Flashdance*. Egy lányról szól. Aki szép. Néha gyönyörű. Nappal hegeszt – istenem, hogy hegeszt! –, este vágyai vannak, és táncosként lép föl egy bárban. A lány gyönyörűen táncol. Villogó fényben, félrészegeknek. Jóképű fickónak megtetszik: hát persze, hogy jóképűé a cég, ahol a lány állandóan hegeszt!

Fiú udvarol, lány tartózkodik. Egy idő után az ágyban. Fiúval. Akit másnap a kutya ébreszt, mert lány – ez a munkássors – már hegeszt. Lány mégsem boldog. Mert ő tütüben szeretne balettozni a pittsburgh-i Operában. A fiúnak ismeretségei, lánynak gátlásai vannak. Összeteszik, lány megsértődik: neki csak ne segítsen senki!

Bonyodalom tombol. Lány táncol. Fiú magányos. Lány nem megy el a próbatáncra, mert fiú segített neki. Fiú szenved. Lány is. Bonyodalom: visítozva röhécsel.

De győz a tánc szeretete, lány elmegy próbatáncra. Elesik. A hegesztők korán esnek. De erőt vesz magán. Újrakezdi. Most már talpon marad. De még hogy! Teljes a siker. Lány jön, repül kifelé. Kapu előtt, autó mellett fiú vörös csokorral, kutya ugyancsak. Mindenki mindenki keblére veti magát.

És én úgy örülök, hogy majd elsírom magam!

Vagy itt volt például a *Breakin'*. Főhős itt is lány. Persze hogy munkáslány. Ő gyorsbüfében utazik. De szeretni táncolni szeret. Ő is. Breakelni. Ami a szegények, a színesek tánca főleg. Szociáldiszkó. Lány hot dogot süt és dzsesszbalettre jár. Ami viszont nem szegényszagú. Bonyodalom mint lehetőség lappang.

Lánynak néger barátja egyszer megmutatja a break gyönyöreit. A bárban folyó véres vetélkedéseket az utcai táncosok között. Lány megtetszik Puerto Ricó-i fiúnak. Lánynak a tánc. Ha egyszer ők együtt táncolnának, nem kétséges, ki lenne a győztes! Hárman táncolni kezdenek. Fehér lány, mesztic fiú, néger barát. Internacionalizmus.

Lány elhanyagolja a dzsesszbalettet. De érvényesülni is akar. Amerikai. Ezért impresszáriót keres. Aki keres, nem talál. Még ott se. Lány és fiú közt ellentét. Táncszociális feszültség. Bonyodalom: alig tud kezdeni magával valamit.

De jön egy verseny! Egy hivatalos verseny! Ahol bizonyítani lehet. Először lány volt csoportja táncol, olyan ódivatút, hogy nálunk minden balettnövendék könyörögne, ha fél évig ilyen órákat is kaphatna. Aztán jön a mi triónk. Letépik elegáns gönceiket, és hajrá! adjunk az utcai táncnak. Breakin'. Nem fogják elhinni: megdicsőülnek. Sztori eddig sem volt, már nem is kell, bonyodalom is lecsicsikál. Marad a tánc apoteózisa, ahogy kell.

És én úgy örülök, hogy majd elsírom magam!

Vagy például a *Footloose*. Főhős itt fiú. Nem munkás, hanem tanuló. Ez nemcsak karriertörténet: ez fejlődéstörténet is. Amiből nem következik semmi.

Fiú új a kisvárosban. Még nincs csaja. Lesz. Lány a helyi pap csemetéje. Pap-apuka kipré-

Footloose

Dirty Dancing

dikálja a táncot. Fiú viszont imád táncolni. Ahogy az lenni szokott: tud is. Lánynak ez tetszik. Pedig neki volt már fiúja. Most jön a meglepetés: egymásba szeretnek. Love dance story.

Fiú mindig táncol. Ha csalódott, ha boldog, ha megverik. Lány vele táncol. Lassan mindenkit megőrjítenek. Lassan mindenkit megtanítanak táncolni. A diszkó csatamezején, ott essem el én! Bonyodalom társadalmivá válik, keresztül-kasul bolyong a kisvárosban. A felnőttek tiltanak és tiltakoznak, gyermekek csakazértis, ha mindjárt a walkmanemért is. Fiú és lány szerelme is válságba kerül, de kitáncolják magukat valahogy.

A templomban pap-apuka prédikálja ki újfent a táncot. Fiú felkészült bibliamagyarázóként bizonyítja leendő apósának, hogy a jóisten semmit sem szeret annyira, mint a szívből jövő táncot. Apuka meghasonlik, nem beszél sem a lányával, sem az istenével. Fiú azonban magasról táncol a bonyodalmakra. Neki van igaza.

A végén kandírozott rózsaszín iskolai buli. Kispolgárinak indul, az is marad. De diszkóritmusban. Pap meghátrál, fiatalok egymáséi. Még ma is táncolnak, ha el nem vesztették a lábukat.

És én úgy örülök, hogy majd elsírom magam!

Na és a *Dirty Dancing!* Főhős lány. Nem szép, de gátlásos. Nem munkás, de tanuló. Hegyekben őszöl felvilágosult kispolgár családjával. És nézi a táncosokat. Aki a táncot szereti, rossz ember nem lehet.

Az üdülőben kiglancolt diákok kiglancolt táncot járnak. Az oktatók és a személyzet azonban a hátsó traktusban mocskos tapadóst jár. Lány meglátja. Egy pillanat: megszereti. A táncoktatót is. Pedig az más osztály. Szociáldiszkó.

Bonyodalom annyi, mint a pelyva. Mert apuka nem szereti a tapadóst. Valamint a szegény fiúkat. Csak a lányát. Amíg az nem szereti a tapadóst. Meg a szegény fiúkat. Egyet pláne. Oktatólány terhes lesz – te jó ég, csak nem szegény, de talpig táncos fiútól? Apuka, aki orvos, segít a lánynak a kontár kaparás után – de megvetése nő. Lányának szerelme is.

Gazdag fiú legyeskedne a lány körül. Apukának tetszik. Ez a jó házasság titka. De közben a kislány tanulja a mocskos tapadóst. Megtanulja. Titokban föllép szegény fiúval. Az isten is egymásnak tapasztotta őket.

Bonyodalom görcsökben fetreng. De jön az üdülés vége. Mindenki fellép. Szegény fiút közbe kirúgták állásából. De ő visszajön egy estére. Még táncolna egyet szíve választottjával. És táncol. Gazdag fiúról kiderül, hogy ő csinálta föl az oktatólányt. Erre pofont kap papától.

Szegény fiú, gazdag lány táncol. Aztán az egész vendégsereg táncol. Ha meg nem haltak, egész Amerika táncol. Mocskos, szerelmes tapadóst. Jó is az!

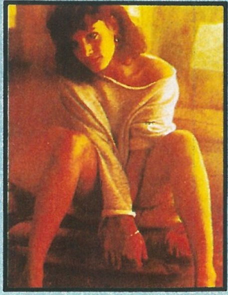
És én úgy örülök, hogy majd elsírom magam!

Ez az egész hollywoodi lábvásár egy illúzióra épül. Arra a hazugságra, hogy élhetünk jobban, szebben, sikeresebben is. Csak táncoljuk el a magunkét.

Az amerikai álom nem amerikai találmány. De működik. Amíg egy szép napon az egész operettvilág a fejünkre nem omlik. Aki nem hiszi, táncolja tovább.

B. G.

Flashdance

A **CASIO**

TELJES TERMÉKVÁLASZTÉKA MAGYARORSZÁGON ELŐSZÖR FORINTÉRT KAPHATÓ

AZ ALUKER BP. VIII., JÓZSEF KRT. 52. SZ. ALATTI BOLTJÁBAN.

ÓRÁK, ELEKTRONIKUS JÁTÉKOK, SZÁMOLÓGÉPEK, HANGSZEREK GRANCIÁVAL!

MINTA UTÁNI ÉRTÉKESÍTÉS, RENDELÉSFELVÉTEL VISZONTELADÓK RÉSZÉRE IS!

HUNGALU

Aluker
Hungalu Trading Co.